

**UNIVERZITNÉ
PASTORAČNÉ
CENTRUM**

Mlynská dolina, Bratislava
Lukáš Kalivoda

diplomová práce
Univerzitné Pastoračné Centrum

autor
Lukáš Kalivoda

ateliér
Hradečný Hradečná

semester
letný 2020

*Na začiatku nebola Bratislava,
ale iné mestá. Mestá, v ktorých
som žil, študoval či dlhšie býval
a ktoré som si zamiloval. Menili
sa mi pred očami a ja som chcel
vedieť, ako to robia. A hlavne,
kto ro robí. Zbierala sa vo mne
potreba priniesť to, čo som sa
naučil, domov. Do Bratislavy, do
môjho mesta. Tam, kde majú
tieto poznatky cenu zlata. Tam,
kde chcem žiť. Kráčal som po
meste a sníval som. Videl som
neviditeľné mesto.*

Matúš Vallo, primátor hl. mesta Bratislava

Analytická časť

Aká múdra je Bratislava ?	9
Bratislavský campus ?	27

Návrhová časť

Zadanie	53
Význam	54
<i>Stavebný program</i>	56
<i>Stavebný pozemok</i>	58
Návrh	61
<i>Dopravné a urbanistické riešenie</i>	62
<i>Architektonické riešenie</i>	64
Schwarzplan	66
<i>Situácia širších vzťahov 1 : 3 000</i>	68
<i>Axonometria</i>	70
<i>Schéma usporiadania funkcií</i>	74
<i>Pôdorysy</i>	76
<i>Rezy a pohľady</i>	84
<i>Vizualizácie</i>	90

Dokladová časť

Prehlásenie autora	96
Zadanie diplomovej práce	97
Podakovanie	98

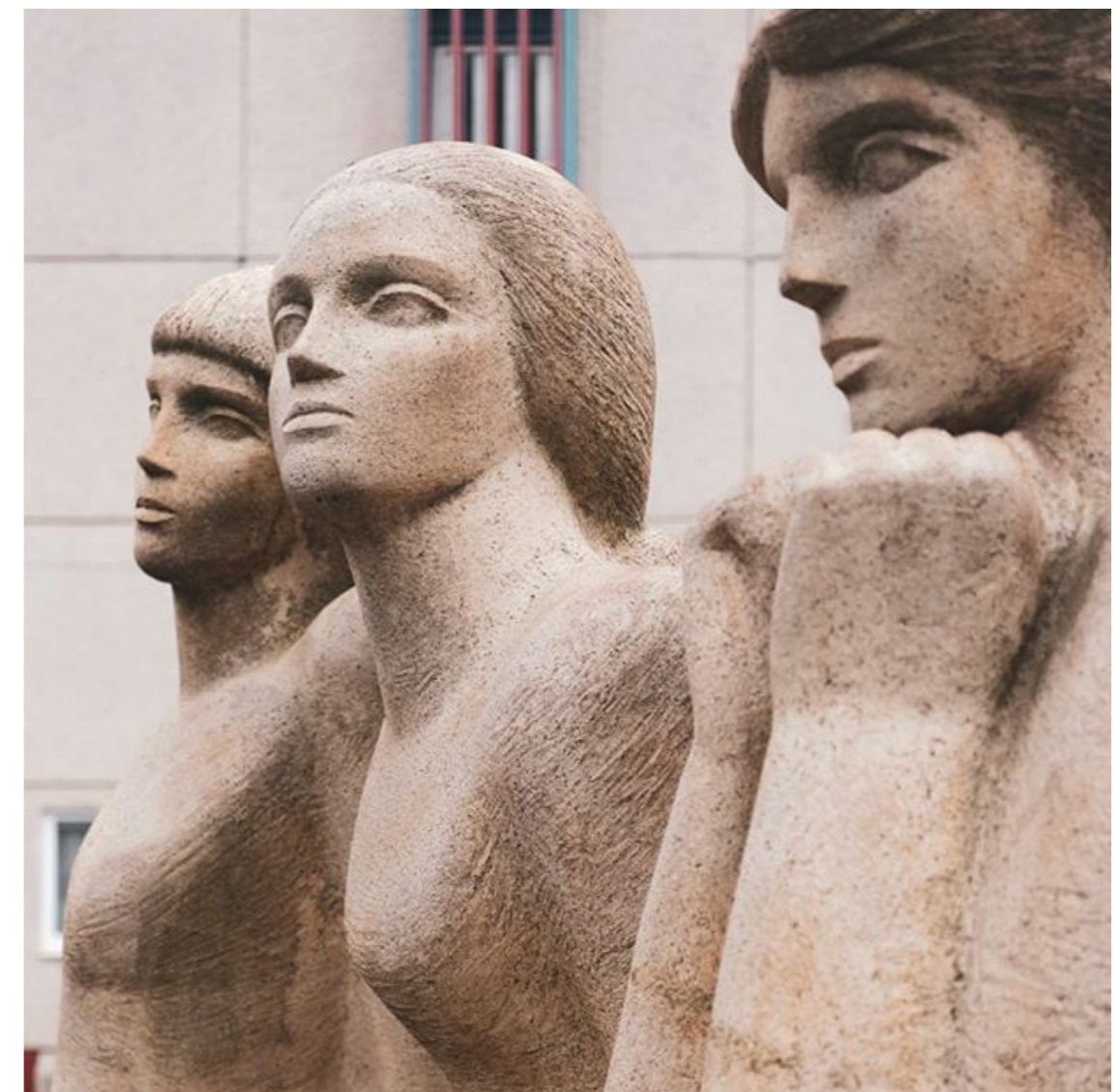
obsah

*Aká **múdra** je Bratislava ?*

Múdra Bratislava má byť predovšetkým mesto vzdelaných, rozhladených a učiacich sa. Mestom, ktoré podporuje a priťahuje inovačný potenciál. Bratislava je dlhodobo centrom vzdelávania na Slovensku. Sídlia tu významné vysoké školy, výskumné inštitúcie aj inovatívne firmy. Obyvatelia však svoje mesto nevnímajú ako centrum vzdelávania. Naším cieľom je vzdelávanie a inovácie v meste posilniť. Chceme, aby Bratislava bola liahňou vzdelaných ľudí a aby každý mal prístup ku kvalitnému vzdelaniu. Aby bola mestom, ktoré sa stará o svoje školy a v ktorom sa možno učiť na každom kroku. Zároveň chceme inovatívnu Bratislavu, ktorá podporuje nové idey aj podnikanie s nimi. Bratislava by sa mala stať mestom príležitostí pre tých, ktorí sa chcú rozvíjať.

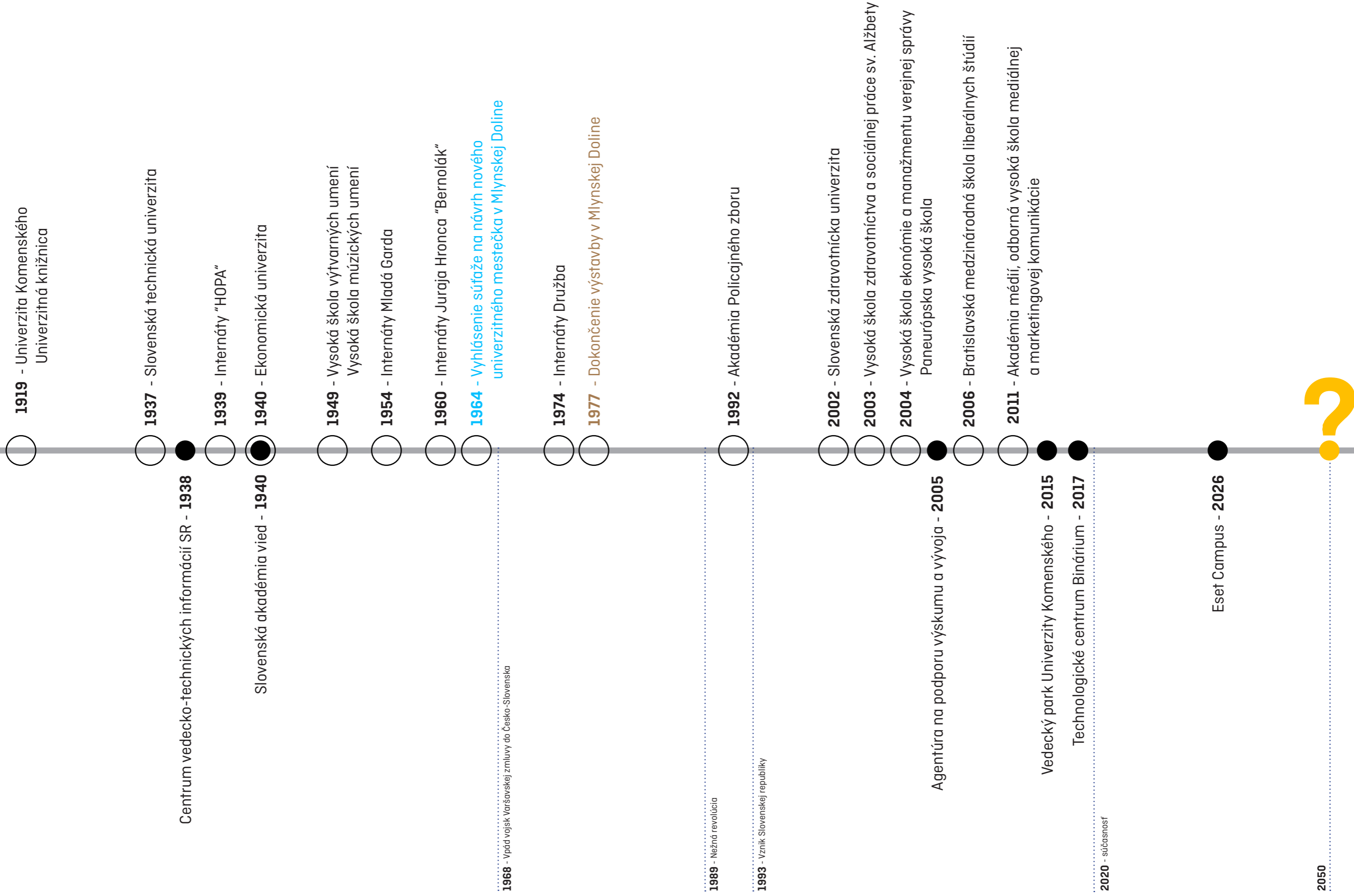
Plán Bratislava

súsošie Študentský vek, Anna Kišková, akad. soch.
(fotografia: @beautifulbratislava, instagram 2019)

Vývoj vysokoškolských a vedecko-výskumných inštitúcií v Bratislave

1918 - Koniec I. svetovej vojny

1968 - Vpád vojsk Varšavskej zmluvy do Česko-Slovenska

1989 - Nežná revolúcia

1993 - Vznik Slovenskej republiky

2020 - súčasnosť

2050

Vysoké školy so sídlom v Bratislave

V Bratislave sídli viac ako 55 % všetkých slovenských výskumných a inovačných kapacít.

Mlynská dolina

< 1 000 študentov

> 1 000 študentov

> 5 000 študentov

Akadémia médií, odborná vysoká škola mediálnej a marketingovej komunikácie 105/2011

Akadémia Policajného zboru 1069/1992

Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií 37/2006

Ekonomická univerzita 7227/1940

Paneurópska vysoká škola 1950/2004

Slovenská technická univerzita 10884/1937

Univerzita Komenského 22245/1919

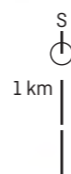
Slovenská zdravotnícka univerzita 2036/2002

Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy 1829/2004

Vysoká škola výtvarných umení 644/1949

Vysoká škola múzických umení 982/1949

Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety 7623/2003

12
vysokých škôl

5 verejných vysokých škôl
2 štátne vysoké školy
5 súkromných vysokých škôl

56 631
vysokoškolských
študentov

= 14 % obyvateľov mesta

8 000
vysokoškolských
pedagógov

+ 13 000
výskumných pracovníkov

Knižnice

Hustota ich rozmiestnenia je ideálna, ich stav a kapacity už nie.

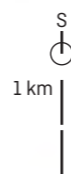
Mlynská dolina

Mestská knižnica Bratislava

Lokálne mestské knižnice

Univerzitná knižnica Bratislava

Fakultné knižnice

24 Verejných mestských knižníc

Každá mestská štvrť má rovnomerne rozmiestnené lokálne verejné knižnice. Plnia prevažne funkciu požičovne kníh a čítárne časopisov. Jedná sa len o malé priestory, ktoré neposkytujú vhodné podmienky pre samoštúdium. Mestská knižnica s kapacitne dostatočnou čítárňou/ študovňou, prednáškovým sálom a priliehajúcim verejným priestorom v Bratislave chýba.

1 Univerzitná knižnica s verejnou študovňou

V Bratislave sa nachádza len jedna verejná knižnica, určená študentom všetkých univerzít. Univerzitná knižnica v Bratislave je vrcholnou štátnou, kultúrnou, informačnou, vedeckou a vzdelávacou inštitúciou v oblasti knižničnej, bibliografickej a kultúrnej činnosti. Je to vôbec prvá knižnica v Bratislave. Aj keď prešla rozsiahlou rekonštrukciou, historická stavba a centrum, v ktorom je umiestnená jej nedovoľujú dosiahnuť súčasných štandardov knižníc, v moderných veľkomestách, akým Bratislava je.

1 - Univerzitná knižnica Bratislava, 1955
(fotografia: TASR)

20 Fakultných a vedeckých knižníc

Takmer každá fakulta a vedecký inštitút má vo svojej budove vyhradený priestor pre akademickú knižnicu. Tieto priestory sú často prístupné len užívateľom budovy, v ktorej sa dané priestory nachádzajú. To znamená, že nedochádza k miešaniu ľudí s rozličným zameraním a tým k ich vzájomnej spolupráci. Jedná sa väčšinou o menšie priestory určené pre archiváciu a vypožičiavanie odbornej literatúry ako o moderný priestor poskytujúci možnosť pre štúdium.

Sály pre kultúru

Sučasný priestor pre kultúru v Bratislave nespĺňa akustické ani kapacitné štandardy moderných sál.

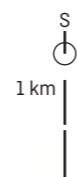
Mlynská dolina

Malé sály s kapacitou do 500 ľudí

Stredné sály s kapacitou do 1000 ľudí

Veľké sály s kapacitou nad 1000 ľudí

Miesto s hustou koncentráciou multifunkčných sálov

7 Malých sál

s kapacitou do 500 ľudí

6 Veľkých sál

s kapacitou do 1 000 ľudí

3 Stredné sály

s kapacitou nad 1 000 ľudí

V Bratislave je relatívne dobrá infraštruktúra viacúčelových sál so zameraním na kultúru. Problémom sa opäť stávajú ich súčasné funkčné štandardy. Napríklad všetky veľkokapacitné sály v Bratislave majú funkciu kultúrnej sály ako vedľajšiu. Sú to športové štadióny, bývalé tržnice, továrne alebo výstavnisko. To značne zhoršuje ich akustické a užívateľské kvality. Malé sály sú na tom rovnako. Ich koncentrácia v meste je dostatočná, s kvalitou je to horšie. V súčasnosti najpoužívanejšie a najvyťaženejšie sály, sú tie stredné s kapacitou do 500 osôb. Tie, nie len že nespĺňajú súčasné štandardy, ale ich počet je najmenší. Najnovší a najmodernejší priestor je novozrekonštruovaný zimný štadión Ondreja Nepelu. Okrem neho, však výstavba s podobnou verejnou funkciou nenapreduje, práve naopak. V roku 2016 bola zbúraná budova PKO (Park kultúry a oddychu), v ktorej 2 multifunkčné sály slúžili ako ideálny priestor pre koncerty, plesy, trhy a výstavy. Kultúrny život v Bratislave túto stratu pocítil a multifunkčná sála podobných kapacít chýba.

1 - Stará tržnica, trhy
(fotografia: www.welcometobratislava.eu)
2 - Stará tržnica, koncert
(fotografia: www.staratrznica.sk)

Ubytovacie a stravovacie zariadenia

Študenti vysokých škôl tvoria 17% všetkých dochádzajúcich ľudí do hlavného mesta.

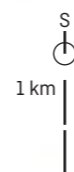
Mlynská dolina

< 1 000 ubytovaných

> 1 000 ubytovaných

> 5 000 ubytovaných

Stravovacie zariadenie

15 Študentských domov

= kapacita 19 500 ubytovaných

Prvé internátne ubytovacie zariadenia vznikali v Bratislave už v mezivojnovom období. Medzi najstaršie patria ubytovacie zariadenia "HOPA" a "DOPA" zasadené do terénu Horského parku. Druhá výstavbová vlna prišla v období socializmu. Vďaka rastúcemu počtu vysokoškolských študentov v meste, priniesli 60-te a 70-te roky v architektúre odvážne riešenia. Kultové stavby ako internáty "Družba", "Átriáky", či "Mladá garda" žiaľ postupom času strácajú svoju dôstojnosť, každý deň sa stretávajú s kritikou študentov aj verejnosti a vytrvalo čakajú na svoje zrekonštruovanie. Uživateľské a kapacitné štandardy je potrebné znovu aktualizovať a posunúť na súčasnú európsku úroveň.

1

12 Stravovacích zariadení

= kapacita 1 750 miest

Súčasne s výstavbou ubytovacích zariadení, vznikali aj študentské jedálne. Stravovacie zariadenia v Bratislave často niesú súčasťou univerzitných areálov, ale sú súčasťou ubytovacích areálov v širšom centre mesta. V centre, kde študent trávi väčšiu časť dňa sú tak cenovo dostupné stravovacie možnosti limitované. Fakulty ponúkajú najmä vlastné menšie samoobslužné bufetové zariadenia. Stravovacie zariadenia sú dnes viac v súkromnej správe, vďaka čomu si udržiujú určité štandardy a kvalitu.

2

1 - Internáty Átriáky v Mlynskej doline
[fotografia: xxx]
2 - Veža na internátoch Mladá garda
[fotografia: xxx]

Športoviská

Športových zariadení prístupných verejnosti je aktuálne nedostatok vo všetkých mestských častiach

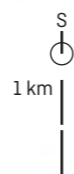
Mlynská dolina

Plavecký bazén

Zimný štadión

Multifunkčná športová hala

Miesta s najväčšou koncentráciou športovej aktivity

15 Športových hál

5 Zimných štadiónov

5 Plaveckých bazénov

Menovať nedostatky kvality života a súvisiaceho bývania v súčasnej Bratislave je jednoduché: nekonceptná výstavba, zlá doprava, málo parkovacích plôch, chýbajúce cyklotrasy, neudržiavaná zeleň, málo ihrísk, chýbajúce alebo zanedbané verejné priestranstvá. Bežný obyvateľ a študent majú na mesto rozdielne nároky. Pre študenta sú dôležité aktivity, ktorými môže vyplniť čas po škole a stretnúť nových ľudí. Šport je v tomto smere ideálna voľba. Bohužiaľ je koncentrácia verejných športovísk veľmi nízka. Každá základná a stredná škola má svoju veľkú a malú telocvičňu, no tie nie sú verejne prístupné, alebo len vo večerných hodinách. Rovnomerná infraštruktúra, ideálne viacúčelových športových hál je pre zdravých a spokojných obyvateľov mesta nevyhnutná. V súčasnosti je situácia taká, že aj tie športové haly, ktoré pre verejnosť fungujú, sú zastaralé a výstavba v tomto smere už dlho chýba.

1 - Športová hala na internáte Mladost
(fotografia: www.shmladost.sk)

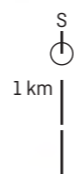
Päť hlavných zón, v ktorých sa koncentruje vedecko-výskumný obor

Kvalitné pracovné prostredie a atraktívne vzdelávacie priestory udržiavajú mladé talenty na Slovensku a rozvíjajú našu krajinu.

Mlynská dolina

oblasti vedecko-výskumného oboru,
kde sa koncentruje 13 000 výskumných pracovníkov

1

2

- 1 - Vedecký Park UK, Mlynská dolina
(fotografia: Vladimír Kuric)
- 2 - Administratívna budova Binárium, Mlynská dolina
(fotografia: www.archinfo.sk)

5 Inovačných zón

Najvýznamnejšia slovenská vedecká inštitúcia, Slovenská akadémia vied v blízkej dobe privíta nových susedov. Na **Patrónke** vyrastie nové inovačné centrum Slovenska. Nový areál firmy ESET, najprogressívnejšej spoločnosti Slovenska, nebude len obyčajným administratívnym komplexom. Areál bude prepájať investičný, vedecký a akademický potenciál Slovenskej republiky. Výskumné laboratória, vzdelávacie inkubátory, športoviská i občiansku infraštruktúru. To všetko zasadené do silného kontextu prírody. Dve najväčšie univerzity v Bratislave pomáhajú charakterizovať jeho centrum. Slovenská Technická Univerzita zaberá oblasť okolo ulice **Radlinská**. Na opačnej strane centra, na **Šafárikovom námestí**, sídli Univerzita Komenského. Ich umiestnenie a kapacity vytvárajú v historickom centre mesta silnú dynamiku pohybu mladých ľudí. Na druhej strane rieky Dunaj, v **Petržalke**, nájdeme areál Ekonomickej Univerzity. Tento univerzitný areál je jediným v Bratislave, kde všetky fakulty jednej univerzity sídlia na rovnakom mieste. Univerzita je najväčšou a najstaršou vedeckou inštitúciou v oblasti ekonomie a manažmentu. Ekonomická univerzita patrí k najaktívnejším univerzitám v oblasti výstavby a obnovy stavieb s akademickou a vedeckou funkciou. Najintenzívnejšia koncentrácia študentov je v **Mlynskej doline**. Mlynská dolina tvorí samostatné študentské mesto. Najnovšími architektonickými zásahmi, sú nový vedecký park STU a Binárium - coworkingový priestor pre rozvoj mladých talentov v oblasti informačných technológií. Vedecký park je prvou inštitúciou, ktorá po dlhšej dobe prináša svieži vietor do prostredia inovácií a pozdvihuje ho na európsku úroveň.

*Bratislavský **campus** ?*

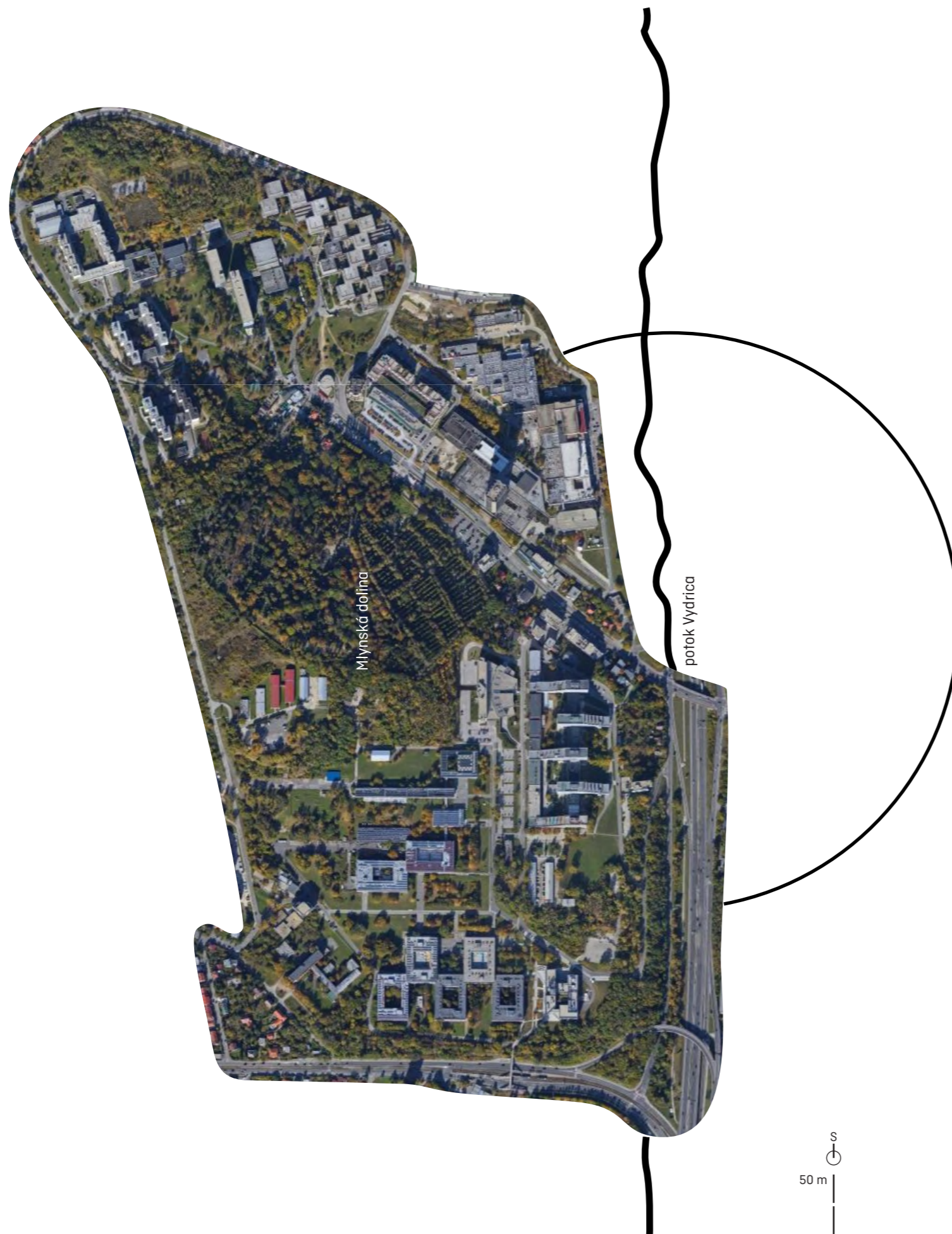
„V ESET-e si naplno uvedomujeme, že jednou z hlavných výziev pre firmy ale aj krajiny je to, ako si udržať talenty a umožniť im, aby naplno využívali svoj potenciál. Preto sme začali uvažovať o našom sídle nie ako o kancelárskych budovách, ale ako o prepojenom a podnetnom ekosystéme, ktorý v ľuďoch podporí ich kreatívny potenciál, a zároveň vytvorí prostredie, v ktorom ľudia budú chcieť pracovať aj tráviť čas po práci. A tak vznikla myšlienka kampusu.“

Pavel Luka, prevádzkový riaditeľ ESET

„Často vzdycháme, že v USA majú MIT alebo v Berlíne je Freie Universität. My máme to isté. Toto je úplne rovnaký koncept univerzitného mesta tvoreného veľmi dobre namodelovanými pavilónmi. Ale na tých veciach treba pracovať a rozvíjať ich či prinajmenšom ich dotiahnuť.“

Martin Zaiček, architekt

Mlynská dolina

Vysokoškolské mesto Ľudovíta Štúra

Mlynská dolina, *nem. Mühltal*
je časť bratislavskej mestskej časti Karlova Ves v okrese Bratislava IV.

Mlynská dolina je **pomenovaná podľa deviatich mlynov, ktoré stáli na brehu riečky Vydrica**. Celú oblasť od Železnej studienky po budovu Slovenskej televízie môžeme nazvať prívlastkom najstaršia priemyselná zóna Bratislavy. Dnešná podoba tejto oblasti má tvár veľkej dopravnej tepny vedúcej od diaľnice D1 z Brna. Obilné mlyny sa používali až do 60. rokov 19. storočia. Prvý mlyn stával pri ústí Vydrického potoka do Dunaja. Prestaval ho taliansky inžinier Enea Grazioso Lanfranconi na vilu, ktorá pripomína zámok. V 70. až 90. rokoch 19. storočia pôsobil v Prešporuku ako vynikajúci odborník na reguláciu povodia Dunaj. Meno tejto významnej osobnosti nesie dodnes internát Fakulty telovýchovy a športu Univerzity Komenského (FTVŠ UK) a diaľničný most v Bratislave.

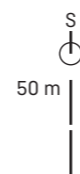
Mlynská dolina je aj synonymom pre najväčší komplex študentských domovov a internátov v strednej Európe. Počet ubytovaných študentov v tomto komplexe predstavuje každoročne okolo

10 000 - 15 000 študentov.

Pri vstupe do oblasti nazývanej "Mlyny" nás víta jedna z najvyšších budov na Slovensku, budova Slovenskej televízie. Výšková budova RTVS sa pýši svojimi 108 m, ktoré v roku 1961 navrhol architekt Jozef Struhař. V severnej časti sa nachádza komplex študentských domovov pozostávajúci z mnohých samostatných komplexov a budov. Uprostred riešeného územia sa nachádza cintorín Slávičie údolie. Historicky tu cintorín nájdeme oveľa skôr ako univerzitné mestečko. Cintorín oddeľuje študentské ubytovanie od sídiel fakúlt, ktoré sú situované v južnej časti. Urbanizmus študentského mestečka, ubytovní a fakúlt, je výsledkom víťazného návrhu architekta Vladimíra Dedečka. V roku 1964 bola vyhlásená architektonická súťaž na výstavbu univerzitného kampusu v tejto lokalite. Urbanistický zámer Vladimíra Dedečka sa žiaľ nedokončil a pôvodná myšlienka zostala iba vo fragmente.

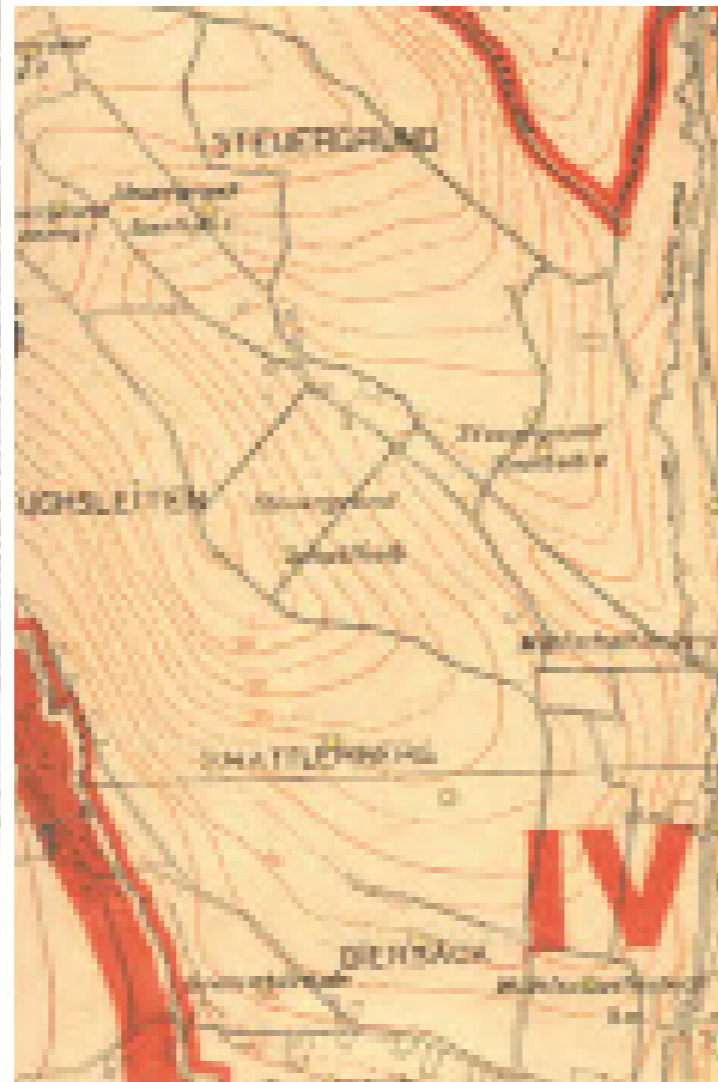
Vysokoškolské internáty sa stali postrachom nejedného slovenského študenta. Po internete kolujú priam strašidelné fotografie poukazujúce na veľmi žalostný stav slovenských ubytovacích kapacít. Areál Mlynskej doliny je v súčasnej dobe zanedbaný a jeho potenciál sa utápa v asfalte parkovacích miest, garáží a stánkov s fast food-om. Je to nepekný a smutný pohľad na oblasť, v ktorej vyrastajú budúce slovenské generácie. Našimi diplomovými prácami sa zaoberáme dvoma časťami Mlynskej doliny. Zamysleli sme sa nad tokom študentovna definovali sme centrálné oblasti - srdcia lokality. Už Vladimír Dedeček vo svojom urbanistickom zámere plánoval vybudovanie námestia. Žiaľ, nikdy sa nezrealizovali. Práve na Dedečkove myšlienky naväzujeme a aklimatizujeme ich do súčasnej modernej doby. S pozitívami aj negatívami, ktoré priniesla.

Mlynská dolina má bohatú históriu a zaslúži si aj krásnu rozkvitajúcu budúcnosť.

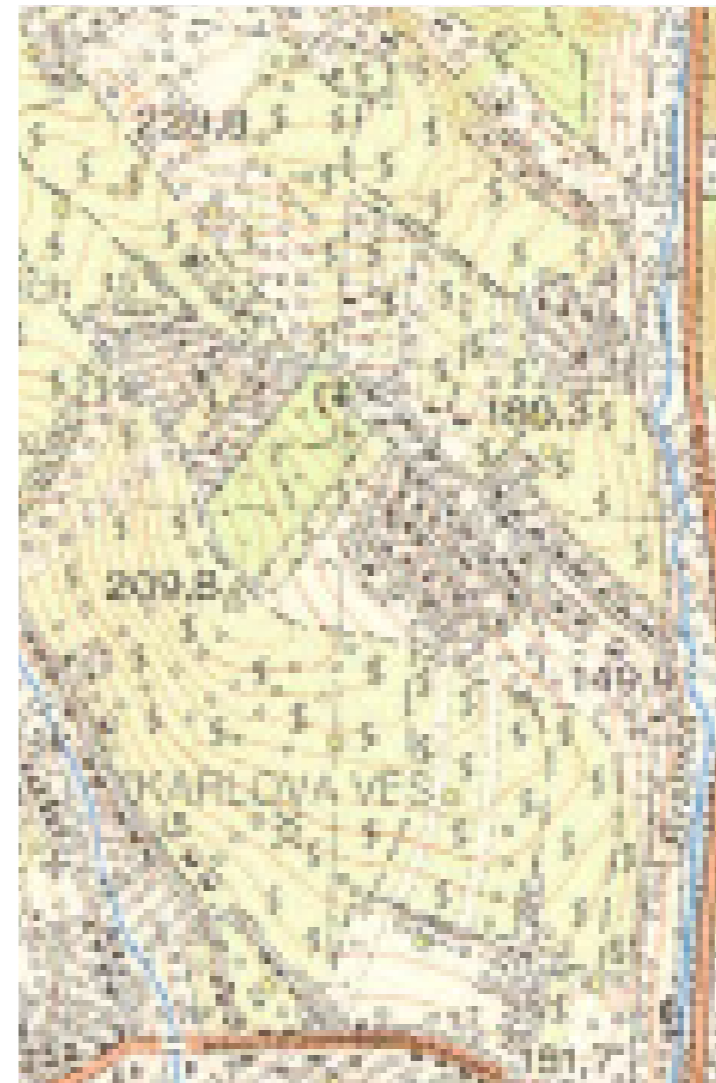

1889

1933

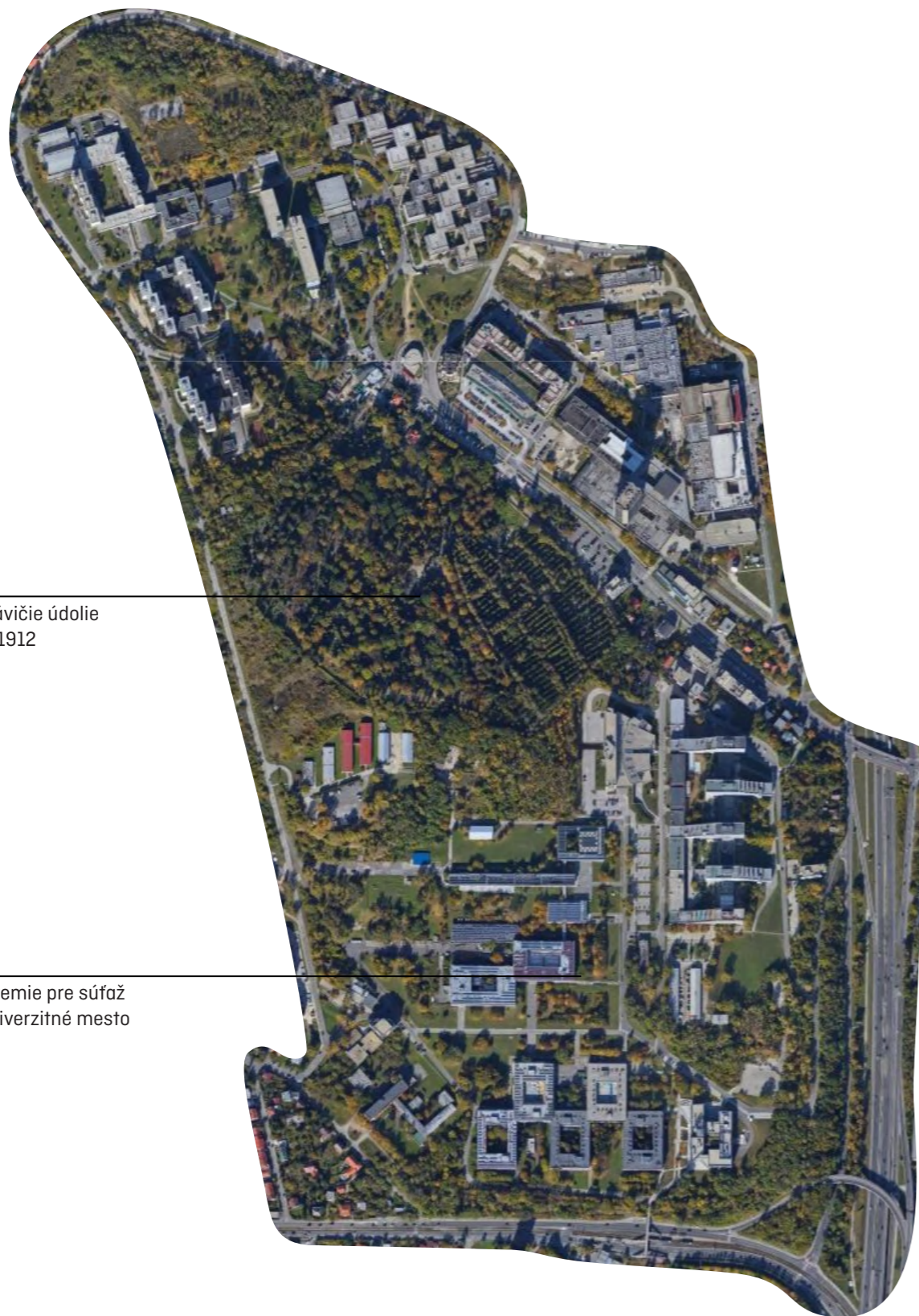

1955

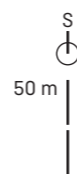
1973

- 1 - Vojenské mapovanie III., 1889
(fotografia: www.staremapy.sk)
- 2 - Mapa Bratislavy, 1933
(fotografia: www.staremapy.sk)
- 3 - Topografická mapa Bratislavy 25 000, 1955
(fotografia: www.staremapy.sk)
- 4 - Mapa Bratislavy, 1973
(fotografia: www.staremapy.sk)

Cintorín Slávičie údolie
rok vzniku 1912

Vybrané územie pre súťaž
na nové univerzitné mesto

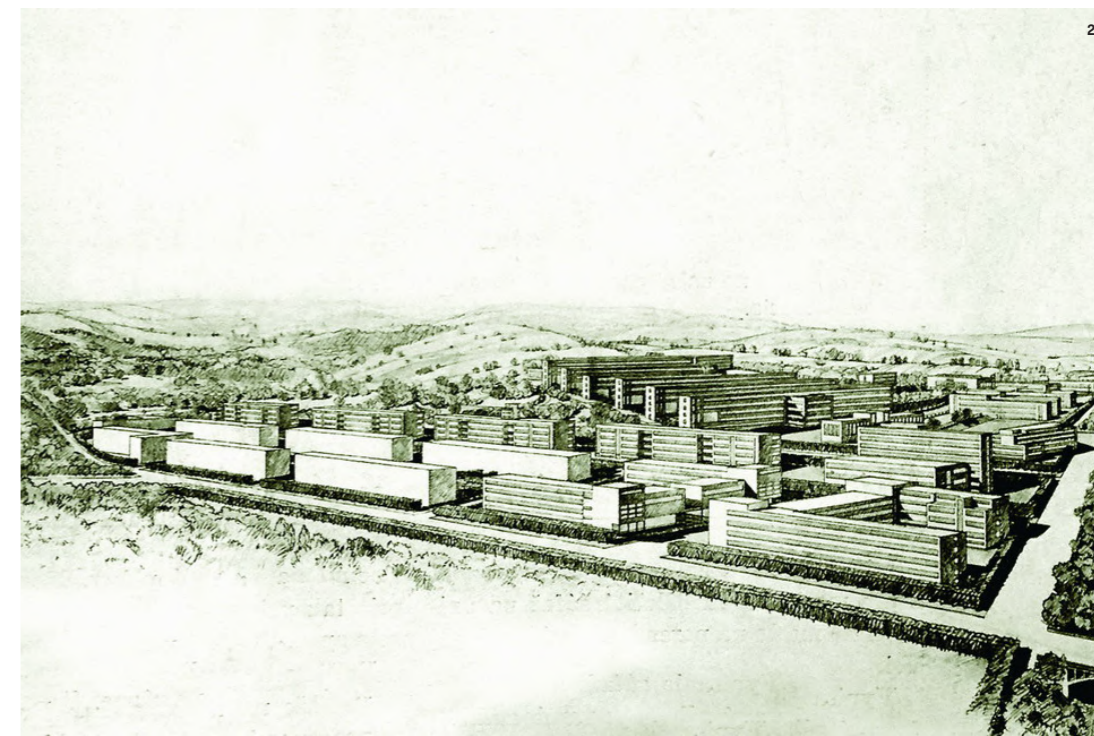

Záměr postavit pro Univerzitu Komenského celý vysokoškolský areál se promítl do vypsání ideové soutěže na jeho architektonicko-urbanistické i dopravní řešení. Území, které Zemský úřad počátkem 30. let minulého století pro univerzitní areál vyhlédl, bylo pokračováním toho, kde tehdy právě končila výstavba objektu Lafranconi, a bylo přirozené, že jeho architekt se soutěže i zúčastnil. Spojil se přitom s architekty Aloisem Balánem, jeho partnerem Jiří Grossmannem a s Aloisem Suskem, který měl na starosti dopravní řešení. Šlo totiž o rozsáhlé pozemky, ty, na kterých zhruba o půl století později univerzitní areál skutečně postavili (areál SVŠT na severu a UK na jihu.) Předvíдалo se, že na takovém rozsáhlém území bude důležité dobře řešit dopravní spojení, a náš kolektiv se dopravou i zabýval, dokonce se promítla i do hesla, pod kterým poslali svůj návrh do soutěže: Okružní provoz. Velkorysost záběru vedla v jejich návrhu k tomu, že za součást univerzitního komplexu považovali i trochu excentricky ležící objekt Lafranconi, ba naproti němu přes cestu počítali s dalšími ubytovacími univerzitními budovami, například s dívčím internátem.

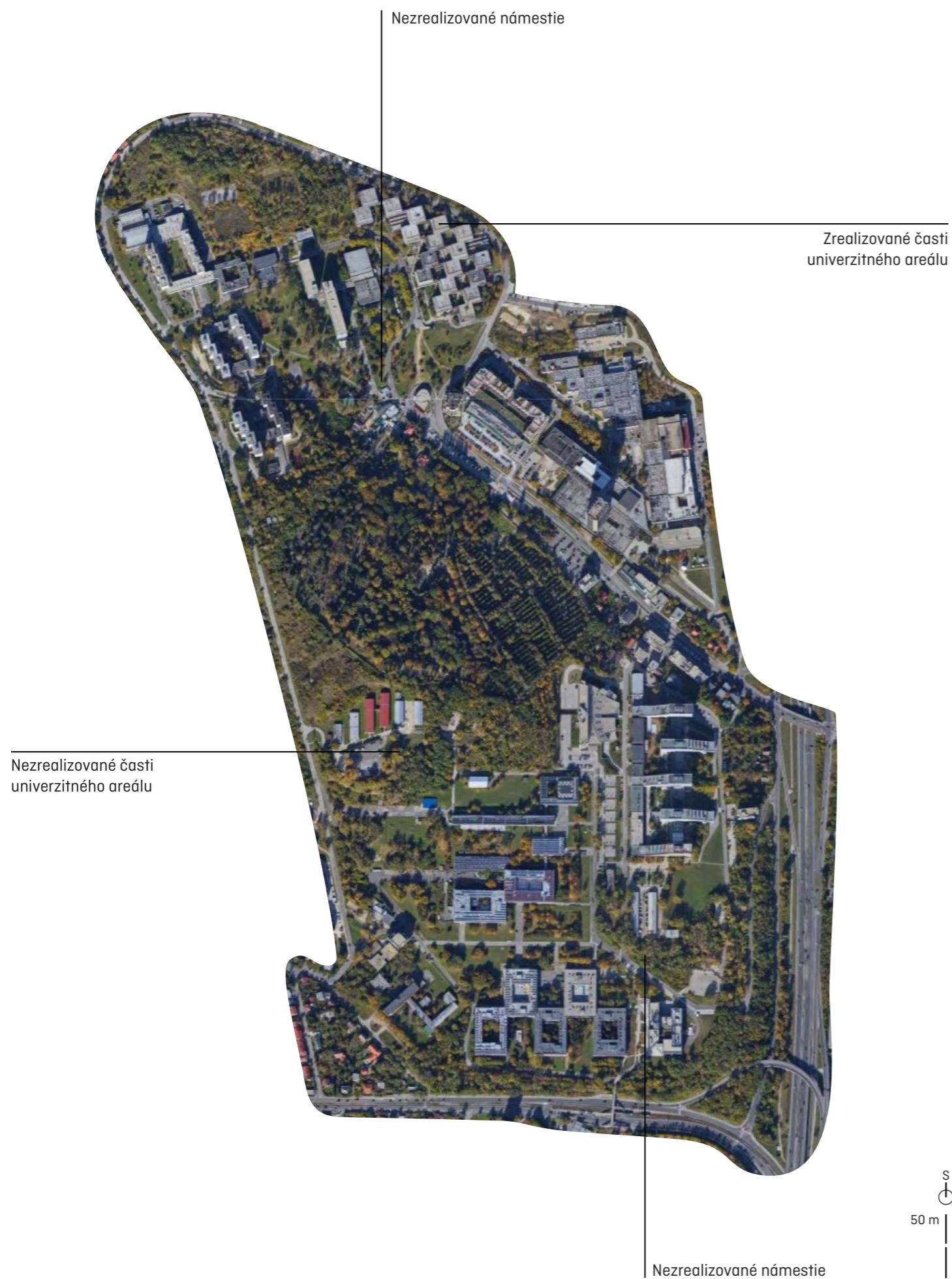
Hlavnímu areálu na západ od dolní Mlýnské doliny, jak ho navrhli Šilinger a jeho partneři, dominovaly dvě rozsáhlé linie strogých bloků s plochými střechami. V té první měly být humanitní a technické ústavy, v té druhé zase klinická část s lékařskými ústavami. Porotě se zdálo, že právě doprava zde byla vyřešena ne zcela dobře, nicméně v jiných návrzích našla nedostatky, a tak se výstavba odsunula do nedohledna. Je však třeba uznat, že ten takřikajíc moderní princip řádkové solitární zástavby ve volném prostoru, který se v návrzích běžně objevoval, se stal později oblíbeným a zcela běžným standardem uspořádání takovýchto velkých areálů.

U záměrů, u kterých realizace přesahuje generace, se těžko rekapituluje jejich kvalita.

Některé jejich stránky byly přímo věštecky předvídaté, některé zcela odtaziťé. Nepochybně však soutěž byla jedním z prvních krůčků na cestě k další výstavbě vysokoškolských budov ve městě. Naše čtveřice v ní získala jednu z třetích cen, předstihly je B. Fuchs, J. Kumpošť a J. Marek na prvním místě a A. Liebscher s M. A. Harmincem na místě druhém.¹

1 - Soutěž na návrhy univerzitního města v Bratislavě. Architekt SIA. Časopis československých architektů SIA 32, 1933, č. 7, s. 120.; Súťažné projekty na univerzitné mesto v Bratislave. Slovenský staviteľ 4, 1934, č. 5, s. 149 [150]-155.
2 - Súťažný návrh z 30.rokov 20.storočia (fotografia: Časopis československých architektů SIA 32)

„Postavil sa len fragment pôvodného projektu a koncept architekta Dedečka ostal nedopovedaný.“

Martin Zaiček, architekt

Priestor na univerzitné mestečko bol vyhladený už v 50. rokoch minulého storočia. V tom čase tu rástli vinice. Samotný areál sa začal vytvárať v polovici 60. rokov. V 1964 bola vyhlásená architektonická súťaž, ktorej cieľom bolo vytvoriť univerzitné mestečko pre 10-tisíc študentov Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského. Neskôr ho rozšírili až na 25-tisíc študentov. Architektonickú súťaž vyhral Vladimír Dedeček s projektom sústavy poprepájaných pavilónov a átrií. Jeho návrh sa po dopracovaní začal budovať koncom 60. rokov. Postavila sa len časť pôvodného projektu – budovy Prírodovedeckej fakulty UK a Fakulty matematiky, fyziky a informatiky UK, centrálné výpočtové stredisko a niektoré z internátov. Nepostavila sa výšková budova rektorátu, hlavná knižnica či aula maxima. Na rozdiel od oceňovanej poľnohospodárskej univerzity v Nitre, na ktorej návrhu architekt Dedeček v tom období tiež pracoval, bratislavský areál sa honosnej auly nedočkal. Nevzniklo ani centrálné námestie. Námestie malo byť otvorené do mesta a mestu a malo byť symbolickým priestorom dialógu, otvorenosti a komunikácie. Na mieste, kde ho Dedeček naprojektoval, si dnes nezasvätený vôbec neuvedomí, že malo ísť o srdce celého areálu. Počas druhej etapy výstavby už nebol rešpektovaný Dedečkov urbanistický zámer. Sám Dedeček začal na konci 60. rokov cítiť tlak proti naplneniu jeho ideálov a z projektu sa preto úplne stiahol. Na výslednom areáli cítiť, že jeho pôvodná myšlienka sa rozpadla a zostala iba vo fragmente. Preto dodnes nenašiel spoločenské docenenie.¹

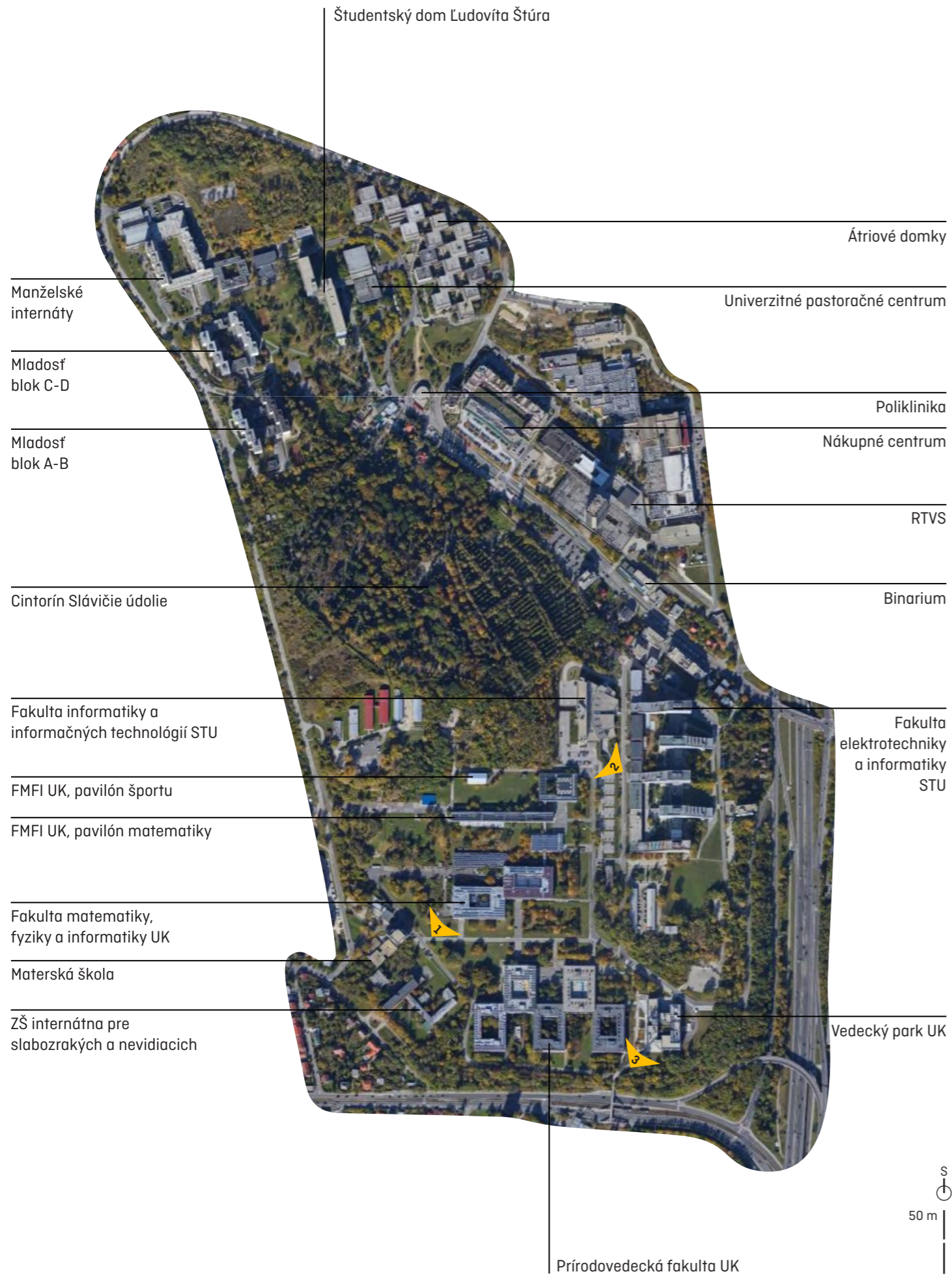
1 - Text [zdroj: www.bratislava.sme.sk]

2 - Model urbanistického návrhu Mlynskej doliny od architekta V. Dedečka [fotografia: ob.SNG; www.webumenia.sk]

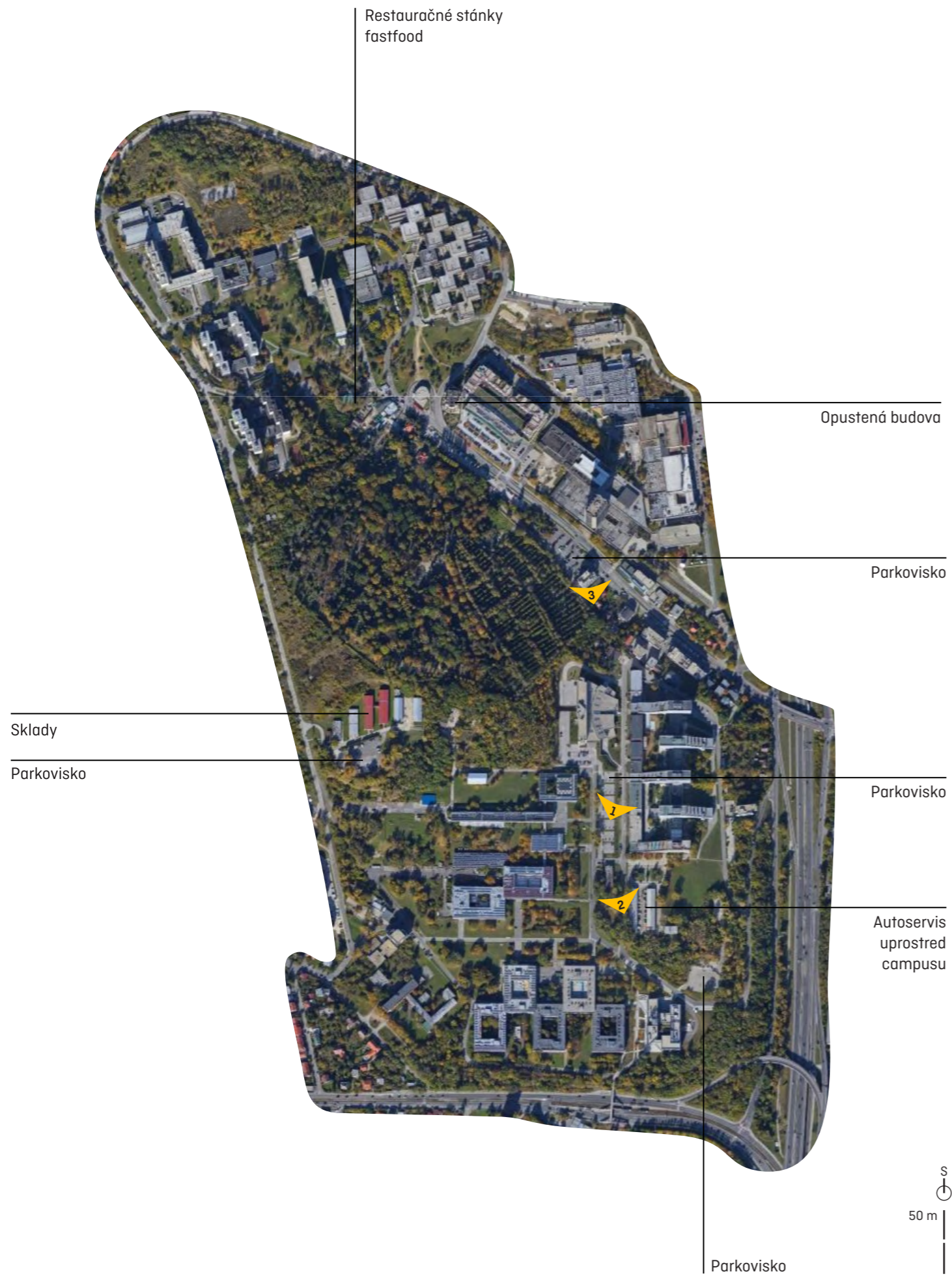

- 1 - Výstavba internátov "Átriáky"
(fotografia: www.archinfo.sk)
- 2 - Výpočtové stredisko v Mlynskej doline, 1965-80
(fotografia: ab.SNG; www.webumenia.sk)
- 3 - Výpočtové stredisko v Mlynskej doline, 1965-80
(fotografia: ab.SNG; www.webumenia.sk)
- 4 - Pavilón matematických katedier UK v Mlynskej doline, 1965
(fotografia: ab.SNG; www.webumenia.sk)

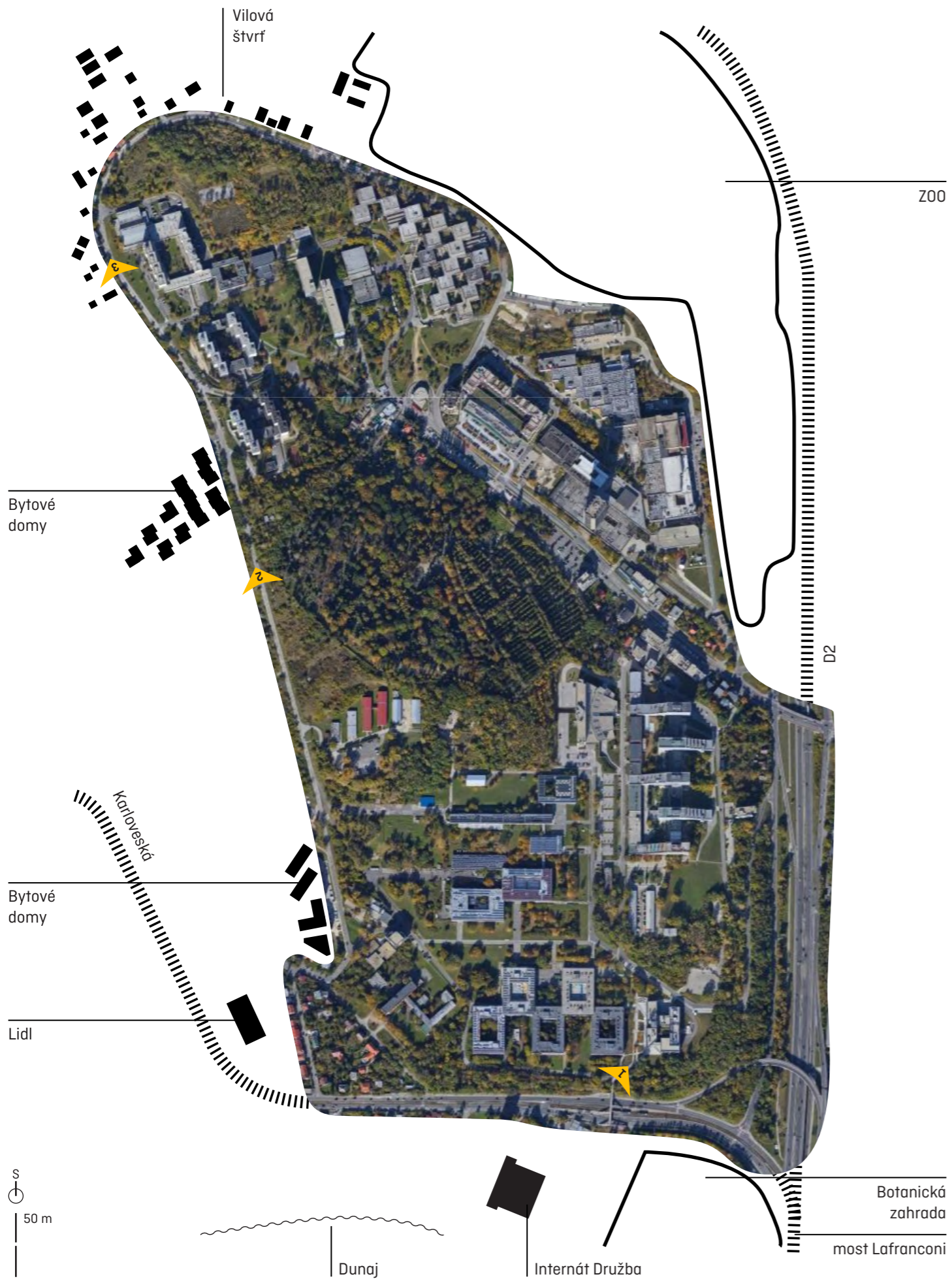
Súčasný stav

Urbánný smog "Nemiesta miesta"

Okolie

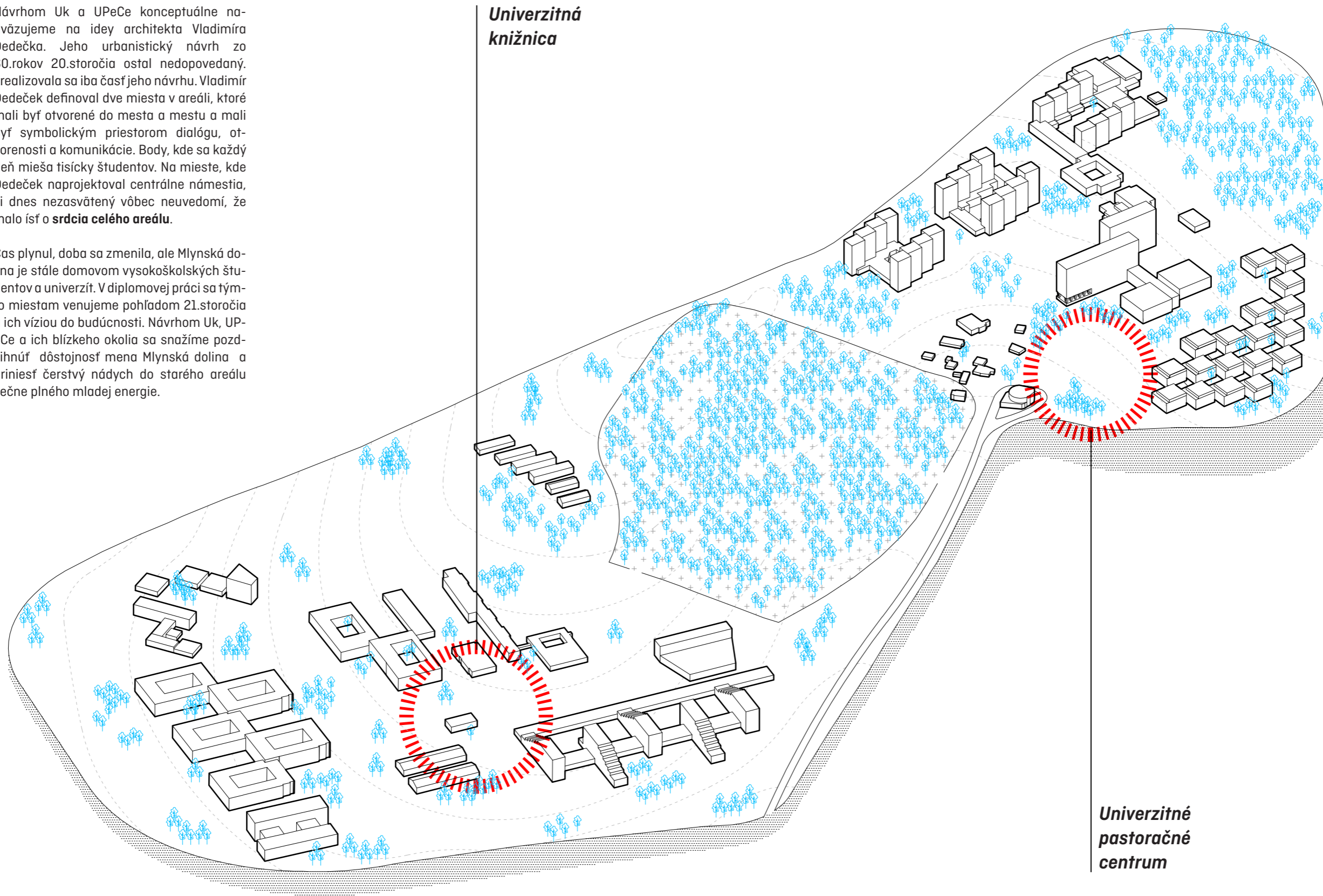
Pešie trasy a MHD

Návrhom Uk a UPeCe konceptuálne naväzujeme na idey architekta Vladimíra Dedečka. Jeho urbanistický návrh zo 60.rokov 20.storočia ostal nedopovedaný. Zrealizovala sa iba časť jeho návrhu. Vladimír Dedeček definoval dve miesta v areáli, ktoré mali byť otvorené do mesta a mestu a mali byť symbolickým priestorom dialógu, otvorenosti a komunikácie. Body, kde sa každý deň mieša tisíce študentov. Na mieste, kde Dedeček naprojektoval centrálné námestia, si dnes nezsvätený vôbec neuvedomí, že malo ísť o **srdca celého areálu**.

Čas plynul, doba sa zmenila, ale Mlynská dolina je stále domovom vysokoškolských študentov a univerzít. V diplomovej práci sa týmto miestam venujeme pohľadom 21.storočia a ich víziou do budúcnosti. Návrhom Uk, UPeCe a ich blízkeho okolia sa snažíme pozdvihnúť dôstojnosť mena Mlynská dolina a priniesť čerstvý nádech do starého areálu večne plného mladej energie.

**Univerzitná
knižnica**

**Univerzitné
pastoračné
centrum**

Zadanie

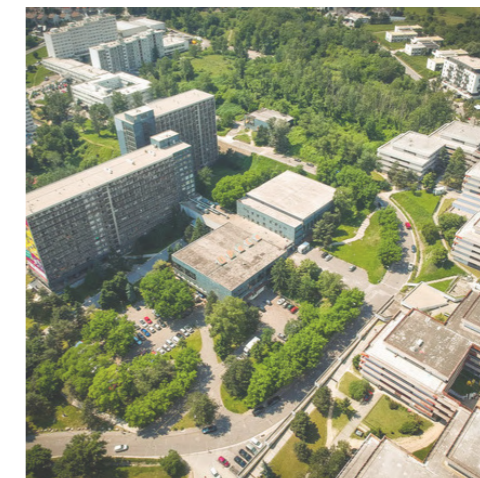
12

UPeCe

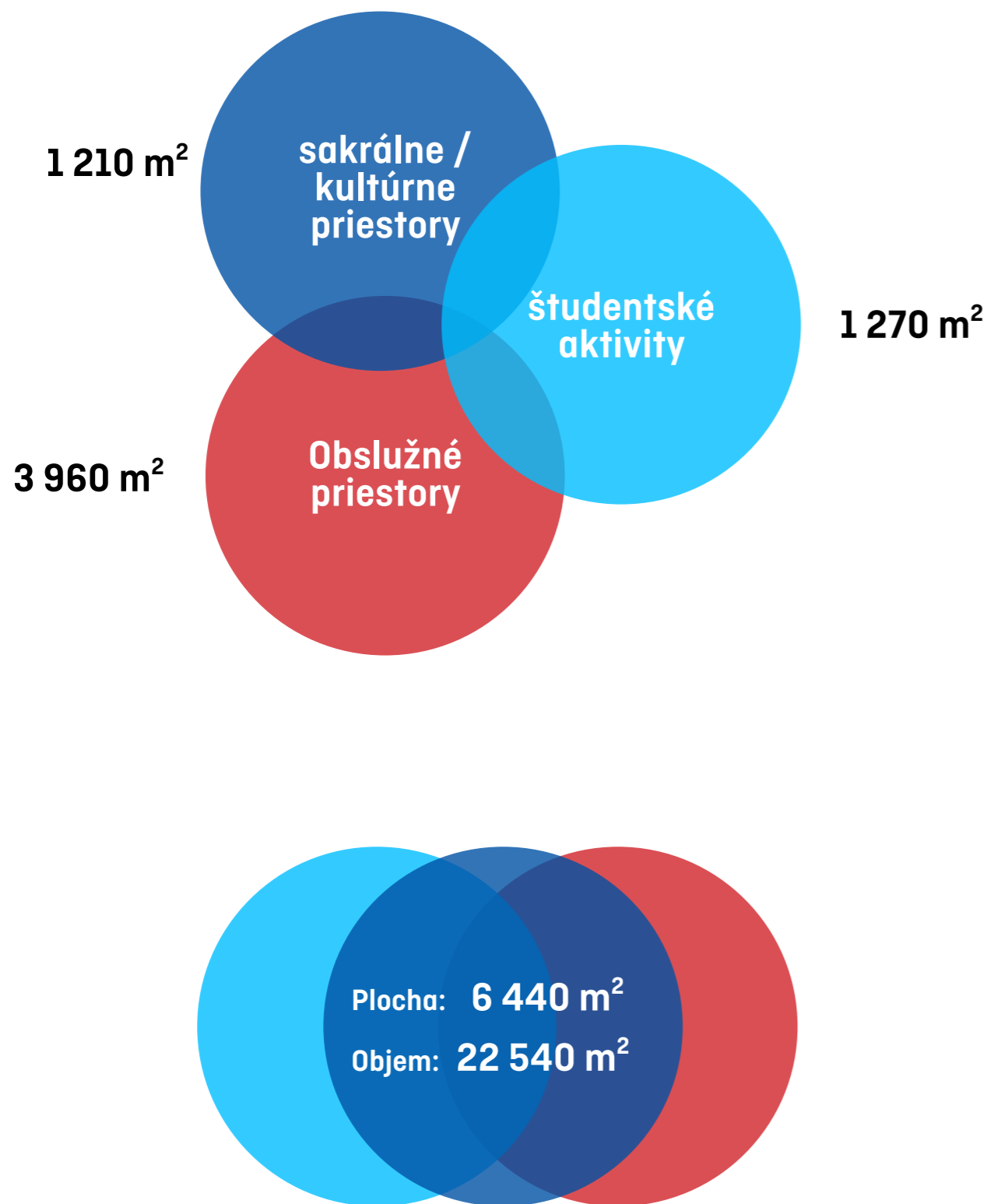
Univerzitné pastoračné centrá sú inštitúcie, poskytujúce prostredie a priestor pre duchovný a osobnostný rozvoj mladých ľudí.

UPeCe poskytuje študentom univerzít ideálne podmienky k hľadaniu správneho vzťahu k Bohu, ľuďom a k sebe samým. Za cieľ má mladým ľuďom pomáhať formovať svoju osobnosť v zrelé, racionálne a správne bytosti, ktoré budú schopné niesť spoločenskú zodpovednosť za seba samých a smerovanie svojej krajiny. Centrum študentom ponúka spoznať nových priateľov, budovať a upevňovať vzťahy, tvorivé a kreatívne kreatívne krúžky, ako aj priestor pre seba-realizáciu, športové a kultúrne podujatia, duchovné poradenstvo, sviatosti, klubovne, dielne, študovne a plno ďalších voľnočasových aktivít a akcií. Študenti tu dostávajú príležitosť urobiť niečo pre seba a svoje okolie. O vedenie UPeCe sa starajú Koordinátori, ktorí sú pravou rukou farára, kaplána univerzitného pastoračného centra. Okrem študentov su samozrejme vítaní aj ostatní občania širšia verejnosť.

Bratislavské UPeCe v Mlynskej Doline je najväčšie s pomedzi podobných inštitúcií na slovensku. Bolo založené v priestoroch pôvodnej študentskej menzy pod názvom Klub MI-31 v roku 1996. Zakladateľ bol Peter Mozola - slovenský evanjelický farár a pracovník s mládežou. V súčasnosti sa komunita rozrastá a priestory su nedostačujúce. Zároveň v Mlynskej dolina vzniká potreba novej modernej študentskej jedálne, ktorá by sa mohla vrátiť do svojich pôvodných priestorov.

Budova súčasného univerzitného pastoračného centra, bývalá menza (fotografia: www.eduworid.sk)

Idea návrhu novej budovy pre univerzitné pastoračné centrum vyplýva z dvoch situácií. Na jednej strane, sú súčasné priestory pre funkciu centra nedostačujúce. Zároveň narastá potreba návratu študentského stravovacieho zariadenia do priestorov, v ktorých aktuálne UPeCe sídli. Centrum tak dlhé roky funguje v priestoroch, ktoré pre jeho funkciu vôbec navrhované neboli. Celková prevádzka je vložená do improvizovaných dočasných priestorov, ktoré sa postupom času stali trvalými. Nová budova univerzitného pastoračného centra by tak

programovo mala kopírovať aktuálne fungujúce centrum. Jednotlivé priestory by však mali odpovedať súčasným užívateľským, estetickým a materiálovým štandardom. Návrh novej budovy v srdci študentského mesta prináša aj príležitosť zlepšiť podmienky na štúdium a voľnočasové aktivity aj tým, ktorý v súčasnosti UPeCe nenvštevujú. Akademický areál v Mlynskej Doline by potreboval celkovú kultiváciu, ale nová budova UPeCe by mohla obnoviť život aspoň v jeho najvýznamnejšej časti, a tým túto premenu naštartovať.

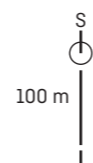
3 vrstvy priestorových hodnôt:

<p>Hlavná veľká sála Plocha: 720 m² Výška : 7 m Objem: 5040 m³</p>	<p>Malá sála Plocha: 130 m² Výška : 4,5 m Objem: 585 m³</p>	<p>Kaplnka Plocha: 190 m² Výška : 5 m Objem: 950 m³</p>	<p>Libresso Plocha: 170 m² Výška : 3 m Objem: 510 m³</p>
<p>Knižnica / Študovňa Plocha: 550 m² Výška : 3 m Objem: 1650 m³</p>	<p>Herňa / Relax Plocha: 75 m² Výška : 3 m Objem: 225 m³</p>	<p>Dielne Plocha: 50 m² Výška : 3 m Objem: 150 m³</p>	<p>Počítačovňa Plocha: 30 m² Výška : 3 m Objem: 90 m³</p>
<p>Katachéza Plocha: 45 m² Výška : 3 m Objem: 135 m³</p>	<p>Ateliéry / Klubovňa Plocha: 150 m² Výška : 3 m Objem: 450 m³</p>	<p>Kaviareň Plocha: 350 m² Výška : 3 m Objem: 1050 m³</p>	<p>Hudobná skušobňa Plocha: 20 m² Výška : 3 m Objem: 60 m³</p>
<p>Kancelárie Plocha: 50 m² Výška : 3 m Objem: 150 m³</p>	<p>Hygienické zázemie Plocha: 160 m² Výška : 3 m Objem: 480 m³</p>	<p>Komunikácie Plocha: 640 m² Výška : 3 m Objem: 1920 m³</p>	<p>Parkovanie Plocha: 2500 m² Výška : 3 m Objem: 7500 m³</p>
<p>Šatne Plocha: 100 m² Výška : 3 m Objem: 300 m³</p>	<p>Technické zázemie Plocha: 200 m² Výška : 3 m Objem: 600 m³</p>	<p>Sklady Plocha: 200 m² Výška : 3 m Objem: 600 m³</p>	<p>Byt koordinátorov, 5 os. Plocha: 110 m² Výška : 3 m Objem: 330 m³</p>

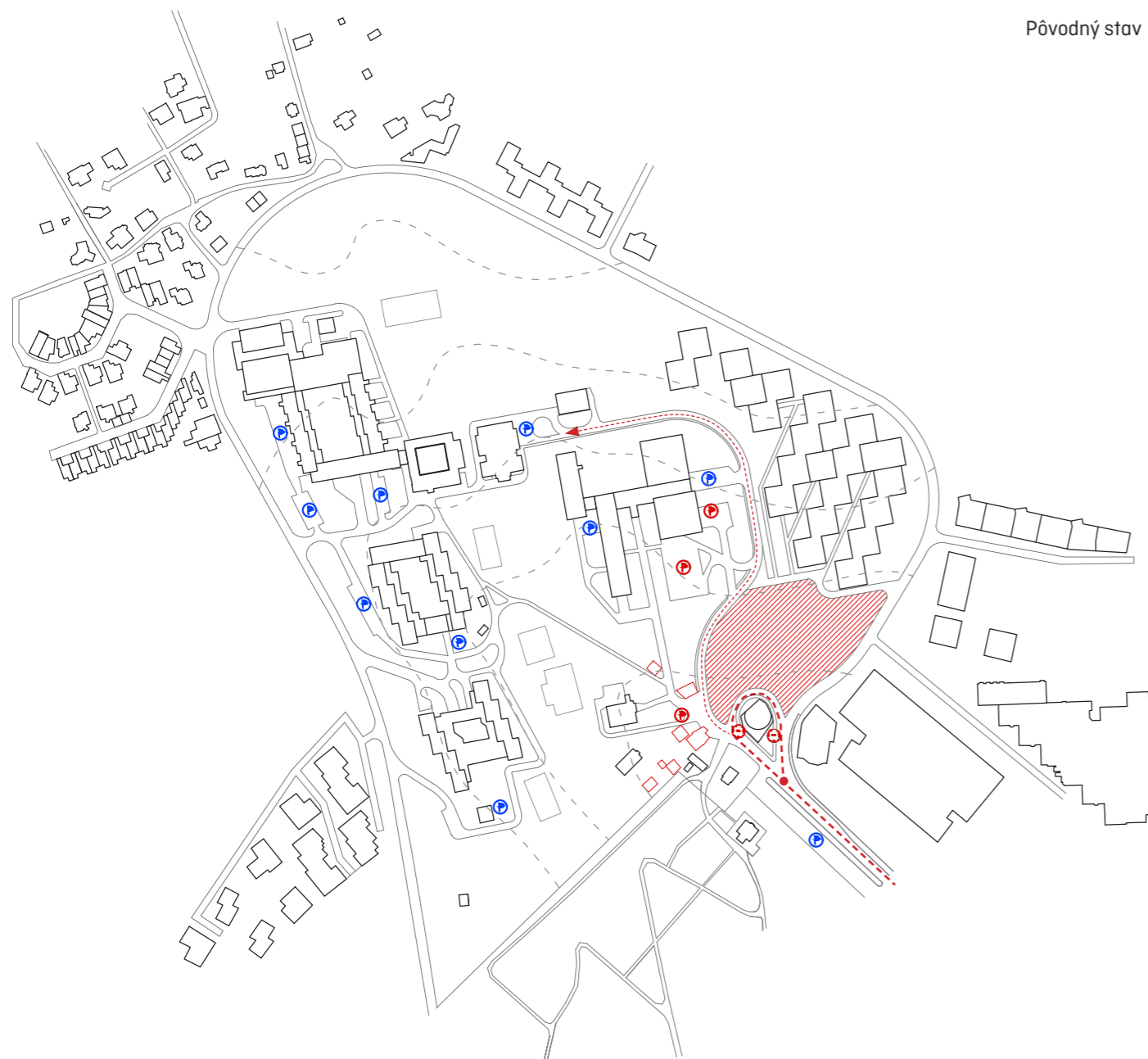
Stavebný pozemok

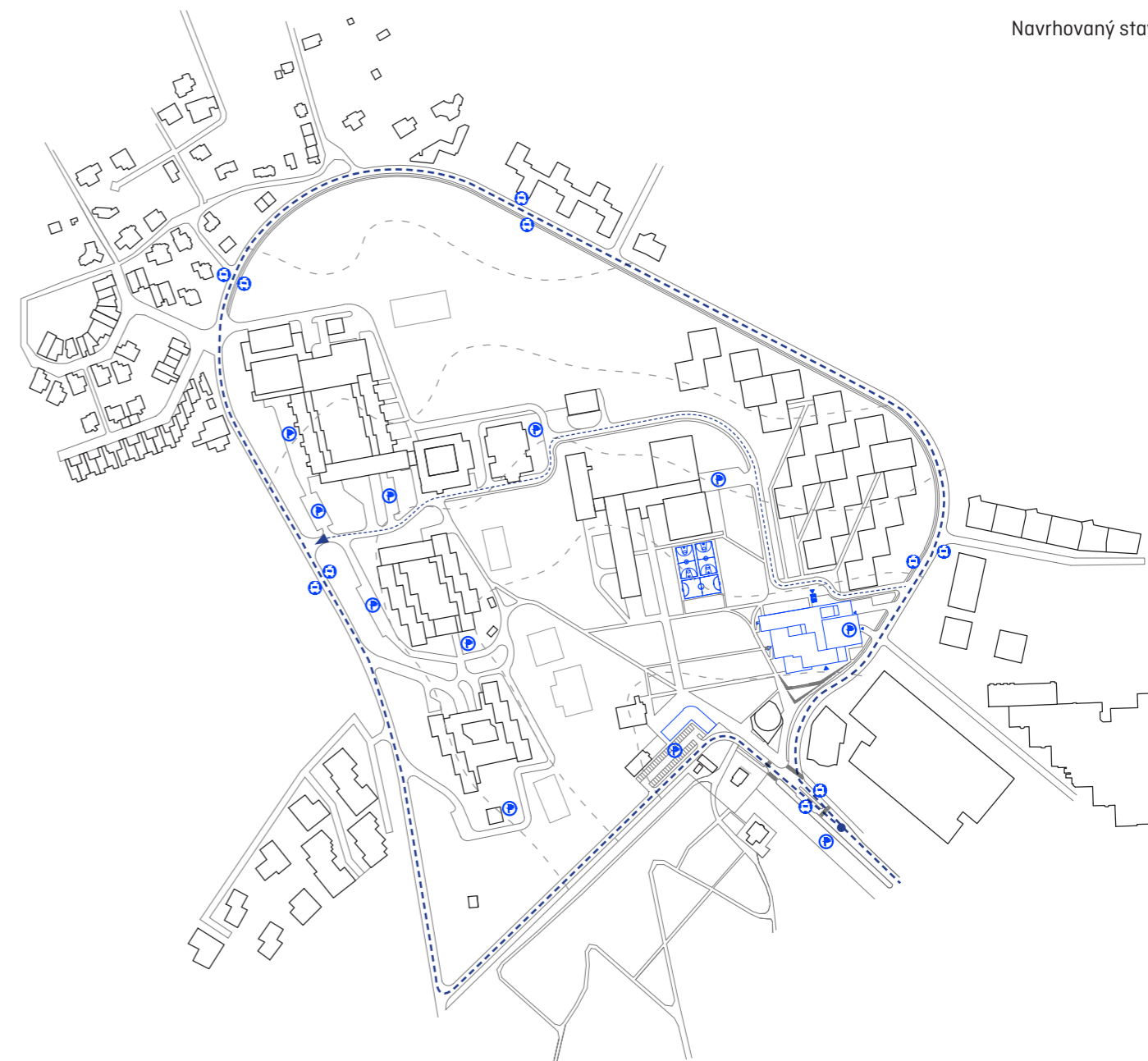
Stavebný pozemok pre hmotu nového pastoračného centra je vopred definovaný. V súčasnosti je jasne ohraničený hlavnou dopravnou komunikáciou, domi vedľajšími a otočiskom autobusov. Je tak od okolitého diania prirodzene oddelený. Samotný pozemok má vysoké prevýšenie, ktoré z neho robí takmer nevyužívanú plochu. Okrem vychodených chodníkov a náletovej zelene, je pozemok pustý. Prevýšenie samotného pozemku je 12 metrov, avšak celkový priestor medzi budovou polikliniky a druhým radom átriových internátov od architekta Dedečka je 14 metrov. Práca s terénom je totiž nevyhnutná v celom tomto rozsahu .

Návrh

Pôvodný stav

Navrhovaný stav

Riešenie je zamerané prevažne na vytvorenie vhodných podmienok pre tvorbu funkčného centrálneho verejného priestoru, ktorý najväčšiemu študentskému mestečku na Slovensku úplne chýba.

Centrálny bod celej oblasti je dopravne, aj topograficky jasne určený. Celá oblasť sa svažuje do jedného miesta, v ktorom je situovaná aj centrálna autobusová zastávka. V súčasnosti je však v tomto mieste, kde by logicky patril dôstojný verejný priestor, len autobusové otočisko, roztrúsené parkovanie a náhodne vzniknuté dočasné stavby so základnou vybavenosťou. V mojom návrhu sa zaoberám riešením všetkých týchto troch vzniknutých situácií.

AUTOBUSOVÉ OTOČISKO

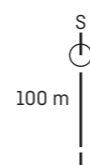
V prvom rade je potrebné odstrániť autobusové otočisko, ktoré centrálnu miestu narúša a budovu polikliniky úplne odrezáva. Otáčanie mestskej hromadnej dopravy riešim pridaním novej komunikácie, ktorá uzavrie dopravný okruh okolo celej lokality. Celé územie, aj s rozrastajúcou sa okolitou bytovou zástavbou tak bude verejnou dopravou lepšie obslužené, a celkovo dostupnejšie. Hlavná zastávka bude posunutá bližšie k cintorínu a nákupnému centru, pre cestujúcich, ktorí prichádzajú za týmito účelmi. Nové zastávky pre študentov eliminujú problém s preplnenou centrálnou zastávkou.

ZÁKLADNÁ VYBAVENOSŤ

Územie bude vyčistené od náhodných komerčných stavieb, z ktorých sa zachovú len tie, ktoré majú pre územie určitú hodnotu. Odstránene funkcie budú nahradené novo navrhovanou hmotou, ktorá spolu so zachovanými stavbami zadefinuje malé "užité" námestie so základnými službami. Budovy budú zásobované z novo navrhovaného parkoviska. V projekte sa počíta s celkovou revitalizáciou existujúcich objektov a povrchov.

PARKING

Problém s náhodne zaparkovanými autami vnútri areálu riešim pridaním rozhláhlého parkoviska, ktoré bude schované za hmotami základných služieb. Rovnako v navrhovanej budove univerzitného pastoračného centra bude časť podzemného podlažia k dispozícii študentom a zamestnancom na parkovanie. Odstránenie áut z územia pomôže obnoviť prírodný charakter územia, ktorý architekt Dedeček pôvodne zamýšľal. Uvoľnené spevnené, ale hlavne rovinné plochy, ktoré sú v danom území vzácne, nadobudnú športovú a kultúrnu funkciu. S rovnakým zámerom presúvam aj začiatok obslužnej komunikácie, ktorá ako jediná prechádza priamo naprieč centrálnym bodom územia. Automobilová doprava tak bude v srdci študentského života úplne potlačená.

- Zrušené/ nahradené funkcie
- Navrhovaný stav
- Hlavná komunikácia
- Vedľajšia Komunikácia

Mlynská dolina v Bratislave je dnes už kultový pojem. Takmer každý mladý človek študujúci v Bratislave tu prežil významnú časť svojho života. Z pravidla tú najpamätnejšiu. Aj keď tu študent náhodou nebýval, veškerý študentský život sa točí okolo nej. Jej súčasný stav je však veľmi zanedbaný. Odmyslime si samotné budovy internátu, ktoré priam volajú po rekonštrukcii, najväčším problémom je takmer úplná absencia verejného priestoru. Práve tento problém by som chcel svojím návrhom nového univerzitného pastoračného centra riešiť.

Umiestnenie na pozemku

Pozemok pre nové pastoračné centrum je celkom jasne definovaný. Navrhovanú budovu na ňom umiestňujem čo najbližšie k hlavnej dopravnej komunikácii. Na jednej strane chcem minimalizovať potrebu nových komunikácií pre zásobovanie a vstup do podzemného parkoviska, na strane druhej maximalizujem šírku pásu zelene ktorý smeruje od vstupného bodu areálu ku hlavnej budove a pôvodnému pastoračnému centru.

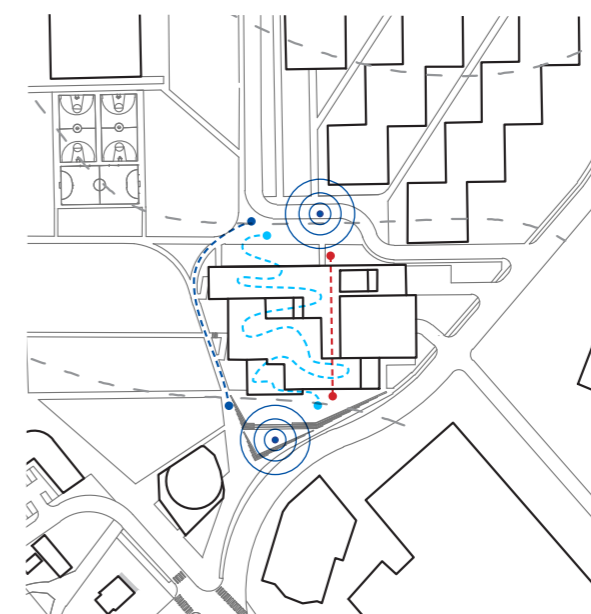
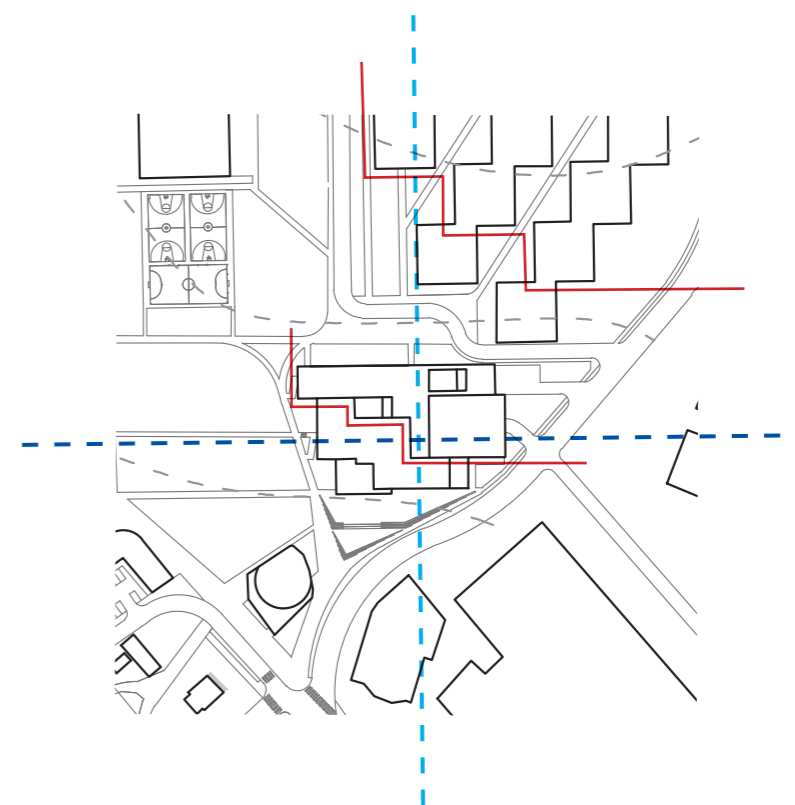
Terasovitosť

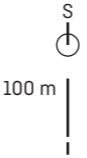
Vytvoriť kvalitný verejný priestor v tak svahovitom teréne ako je mlynská dolina nie je jednoduché. Ako odrazový mostík návrhu preto skúmam, ako k rovnakej problematike pristúpil architekt Vladimír Dedeček, ktorému vďačíme za celkovú koncepciu študentského mesta. V dobe keď architekt Dedeček campus navrhoval, nebola potreba verejného priestoru takým dôležitým aspektom, ako je tomu dnes. Princíp terasovitého usporiadania hmoty sa však dá k tomuto účelu veľmi dobre využiť. Hlavnými kompozičnými osami návrhu sledujem tie, ktoré pán Dedeček jasne definoval pri celkovom návrhu kampusu. Samotnú stavbu atriových internátov, ktorá je bezprostrednej nadväznosti na riešený pozemok si veľmi vážim a preto k nej pristupujem s maximálnou dôstojnosťou. Celú hmotu zahrabávam do strmeho svahu pod "átriákmi". Postupné terasovité uskakovanie podlaží zabezpečuje dostatočný prísun prirodzeného svetla. Navyše, uskočené terasy vytvárajú ideálne podmienky pre spomínané rovinaté verejné priestory.

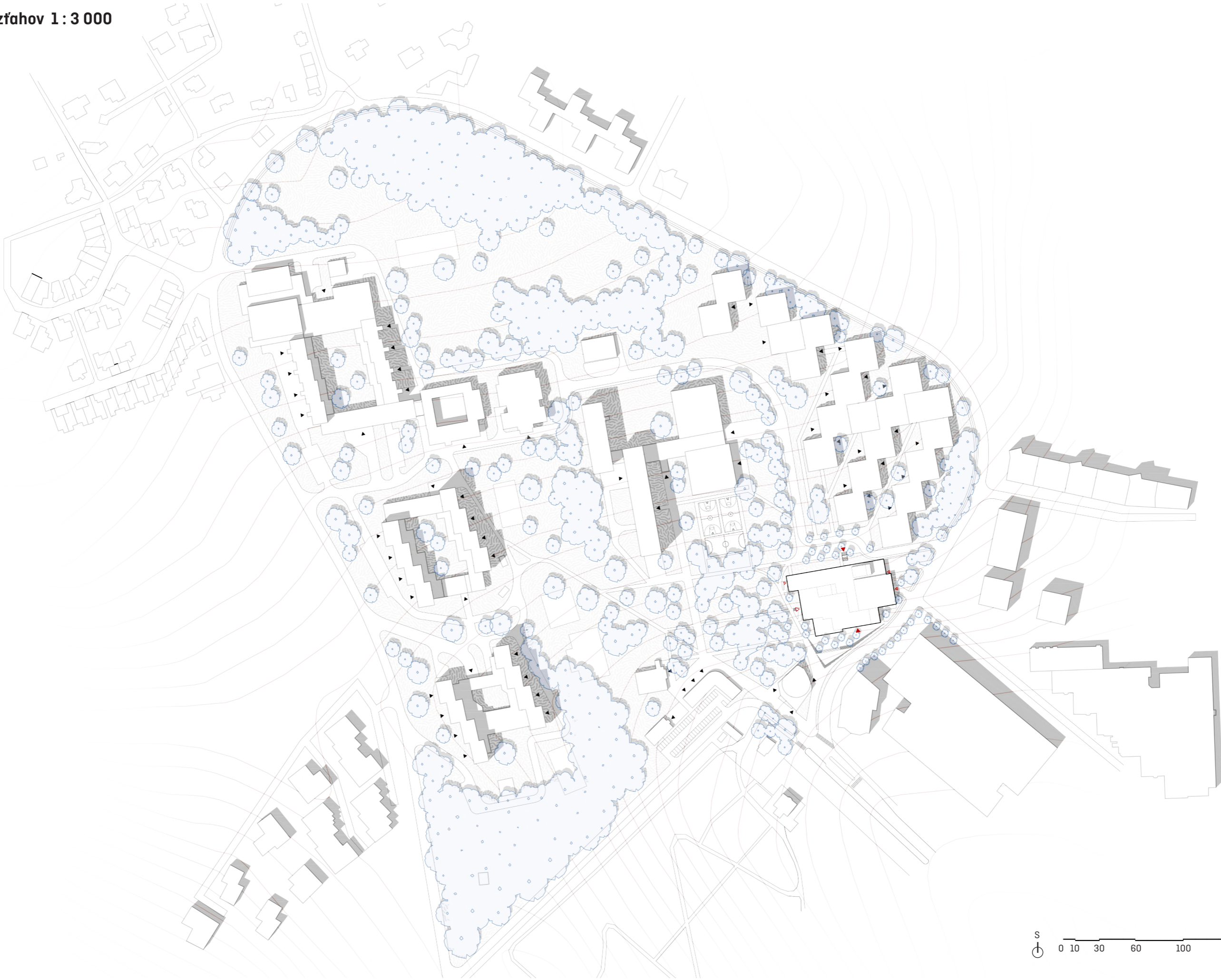
Strecha = Trasa

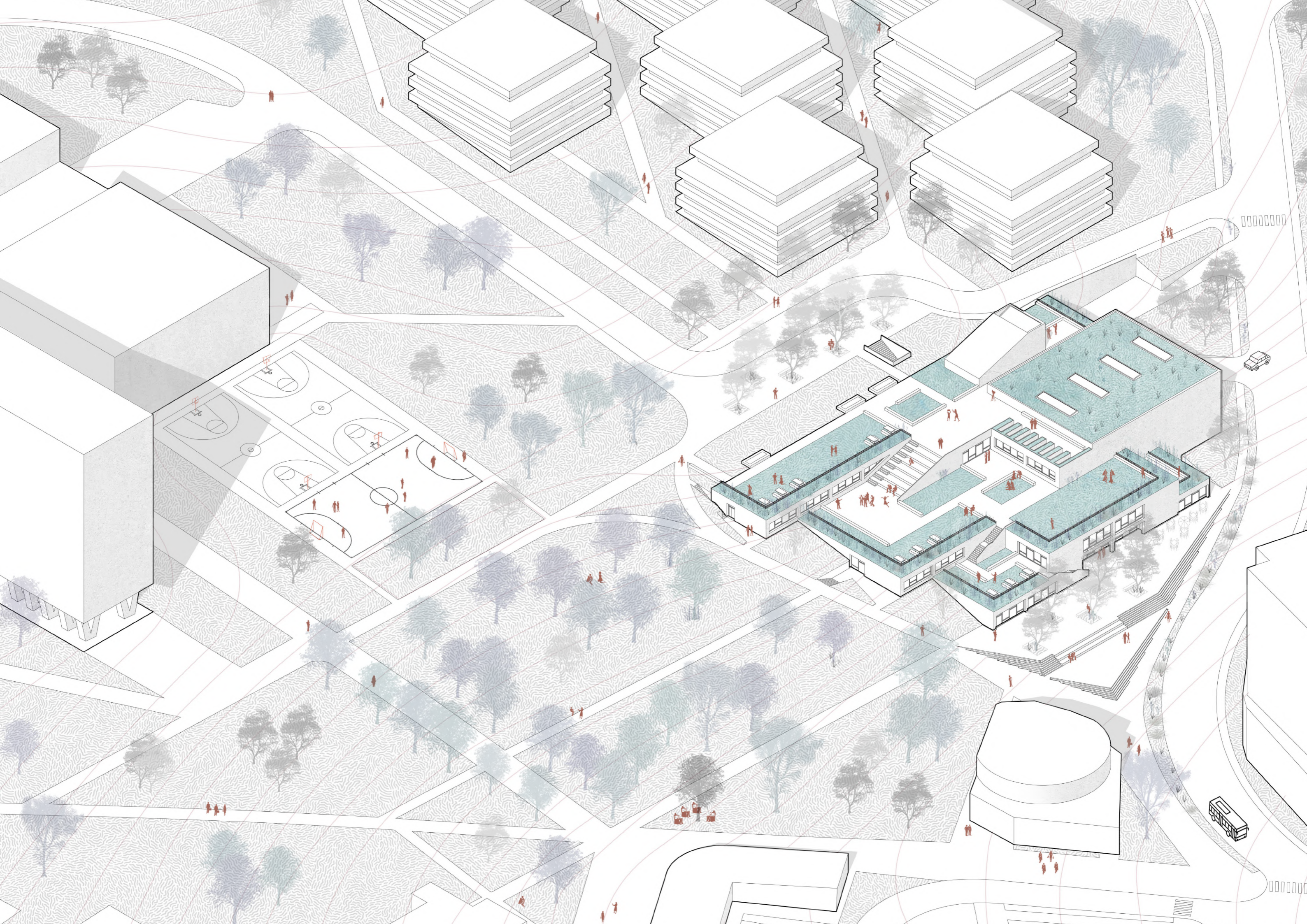
Výškou budovy využívam celkový výškový rozdiel medzi budovou polikliniky a átriovými internátmi. Na spodnej hrane budovy navrhujem pobytové schodisko, ktoré terén vyrovnáva a jasne definuje predpriestor budovy. Na hornej hrane budova dorovnáva výšku vstupnej platformy internátov. Horný a dolný priestor vytvárajú dve centrálné pobytové plochy. Jednu, ako vstupný priestor internátov, druhú, ako predpriestor pastoračného centra. Samotná stavba slúži ako spojenie týchto priestorov. Spojenie, ktoré je verejné, no nie je tou najkratšou cestou. Spojenie ktoré vytvára množstvo nových verejných priestorov vo výške korún stromov. Každé podlažie má výstup priamo na terén. Jediné hmoty vystupujúce z najvyššej roviny terénu sú veľká multifunkčná sála a dominantna kaplnky. Človek sa môže medzi horným a dolným námestím presúvať hneď možnosťami. Stavbou, po stavbe alebo okolo nej.

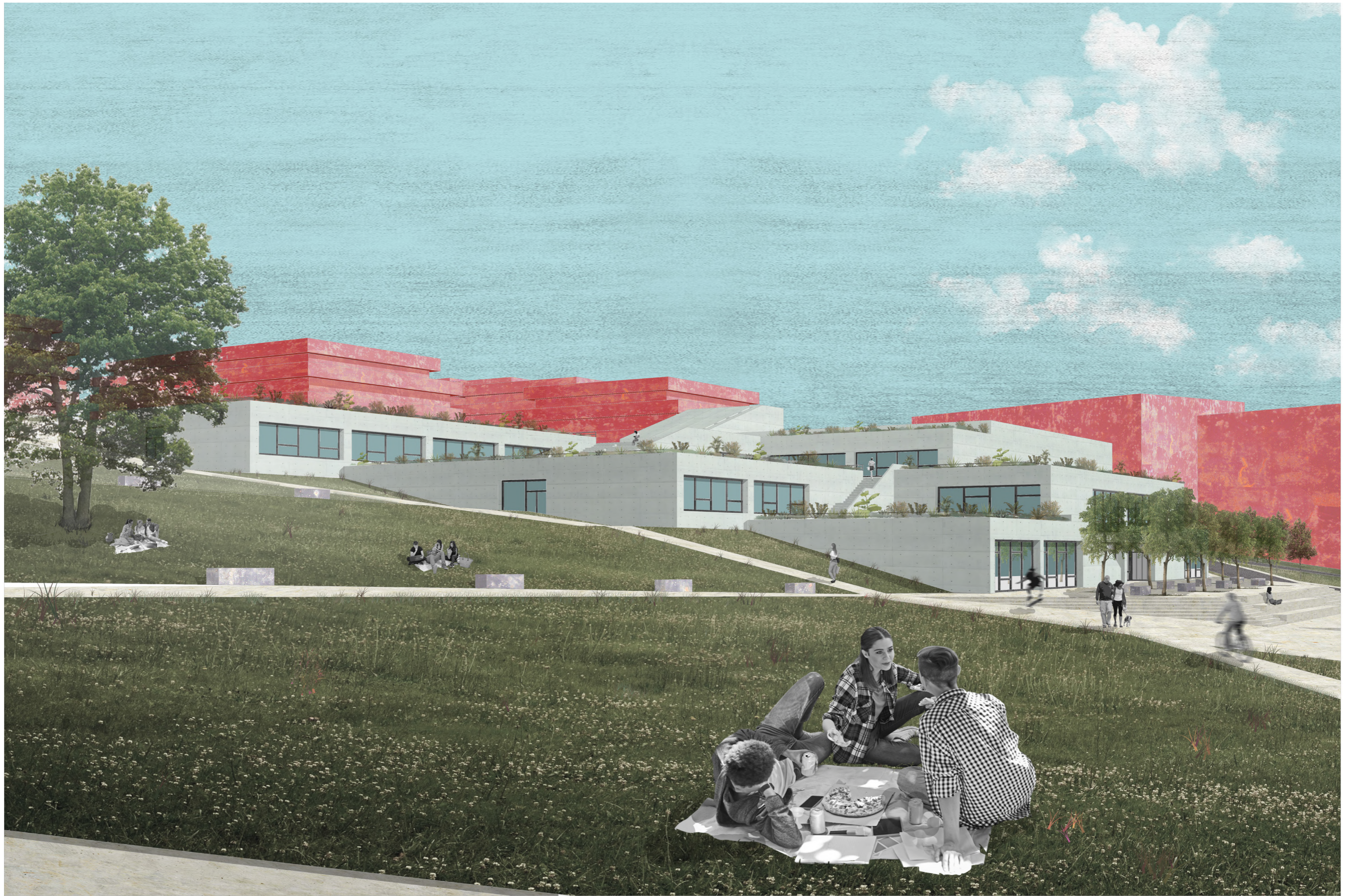
Mojím hlavným cieľom je navrhnutie budovy, ktorá bude slúžiť študentom ako ich pevnosť. Okrem potrebných funkcií prináša kvalitný a hravý verejný priestor a vytvára podmienky pre spoločenský, kultúrny a duchovný rozvoj osobnosti mladého človeka.

3 ÚROVNE ROZVOJA OSOBNOSTI

Budova je rozdelená do troch hlavných funkčných podlaží.
Každé nich predstavuje jednu úroveň rozvoja osobnosti mladého človeka.

DUCHOVNÝ

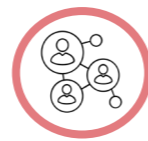
Najvyššia úroveň predstavuje zázemie pre samotnú duchovnú činnosť centra. Okrem dominantnej kaplnky, ktorá tvorí najvyšší bod stavby, sa tu nachádzajú klubovňa, ateliéry, herňa, libressa a byt koordinátorov. Miestnosti sú usporiadané okolo centrálného priestoru libressa s verejnou kuchynkou a výstupom na strechu stavby.

KULTÚRNY

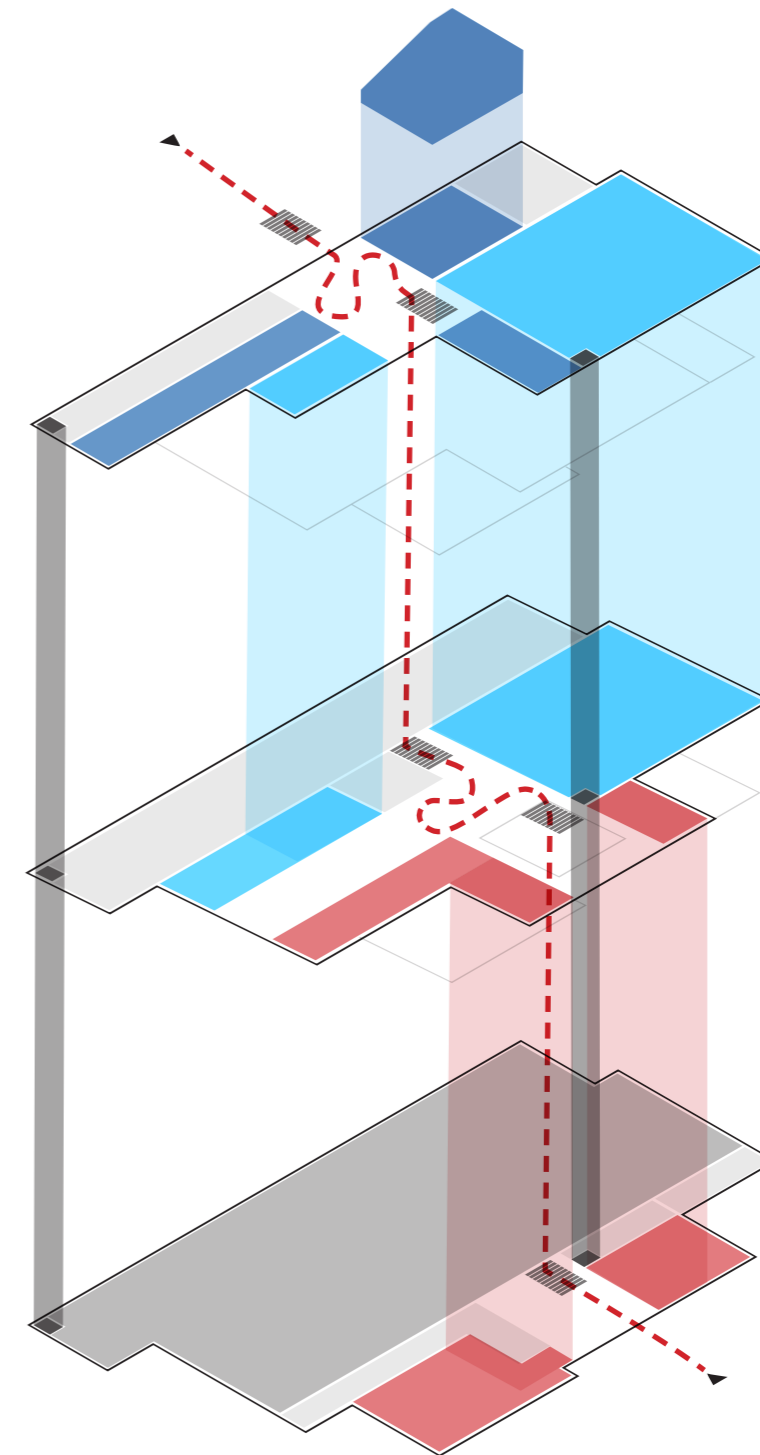
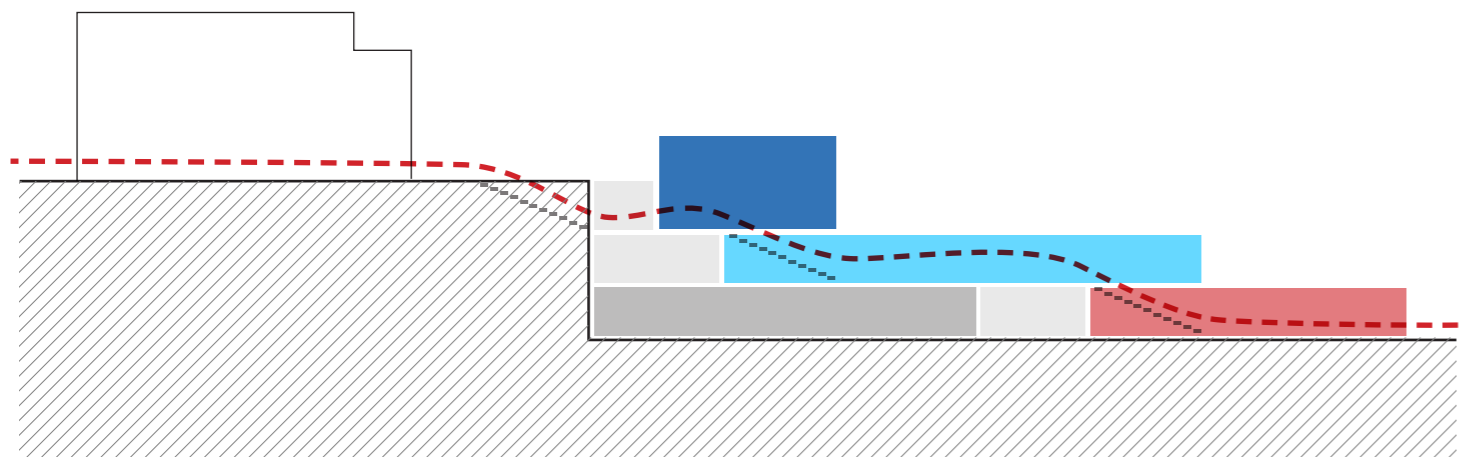

Stredná centrálna úroveň tvorí z veľkej časti priestraný foyer s napojením na hlavnú a malú sálu. v priestoroch bez kontaktu s denným svetlom sa nachádzajú šatne a zázemie pre kultúrnu a športovú činnosť sála celkové technické zázemie budovy. Na zhromažďovacie foyer pred sálami nadvezuje priestor študentskej kaviarne a knižnice z 1 np.

SPOLOČENSKÝ

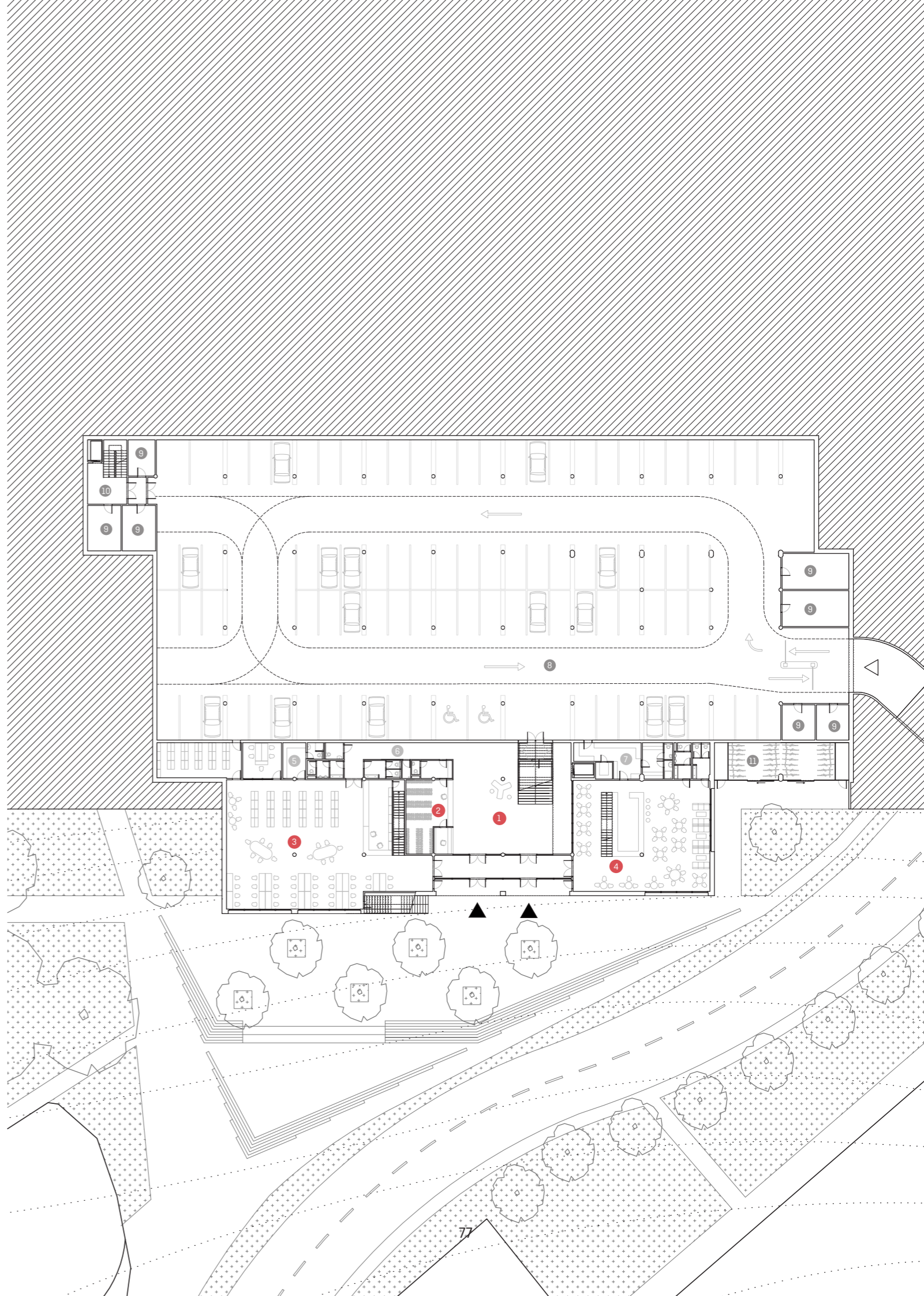
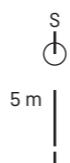

Prvá úroveň podporuje hlavne život na námestí, ktoré z vrchnej časti vytvára hranicu. Na hlavný vstup s otvoreným átriom do foyer je napojená knižnica s rozsiahlou študovňou a kaviareň. V svahu za presvetlenými priestormi je vložené podzemné parkovanie so zásobovaním.

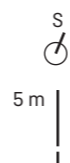

- Duchovná vrstva - kaplnka + klubovňa
- Kultúrna vrstva - hlavná sála + vedľajšie sály
- Spoločenská vrstva - knižnica + kaviareň
- Vertikálne komunikácie
- Parkovanie
- Zázemie

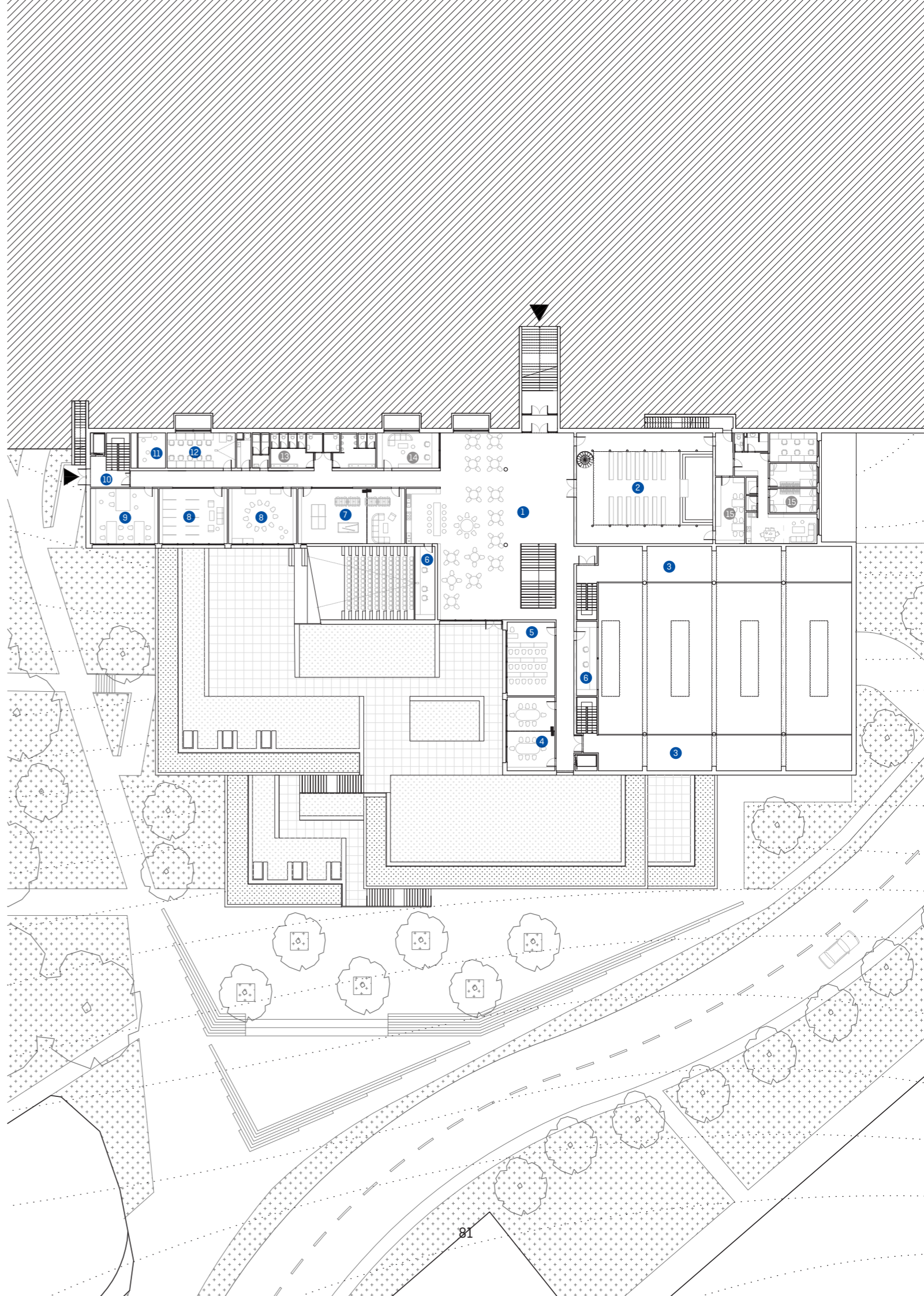
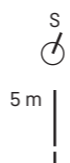
- 1 Vstupná hala
- 2 Šatňa + vrátnica
- 3 Knižnica + študovňa
- 4 Kaviareň
- 5 Zázemie knižnice
- 6 Toalety
- 7 Zázemie kaviarne
- 8 Parking
- 9 Sklady
- 10 Schodisko s výťahom
- 11 Úschovňa bicyklov

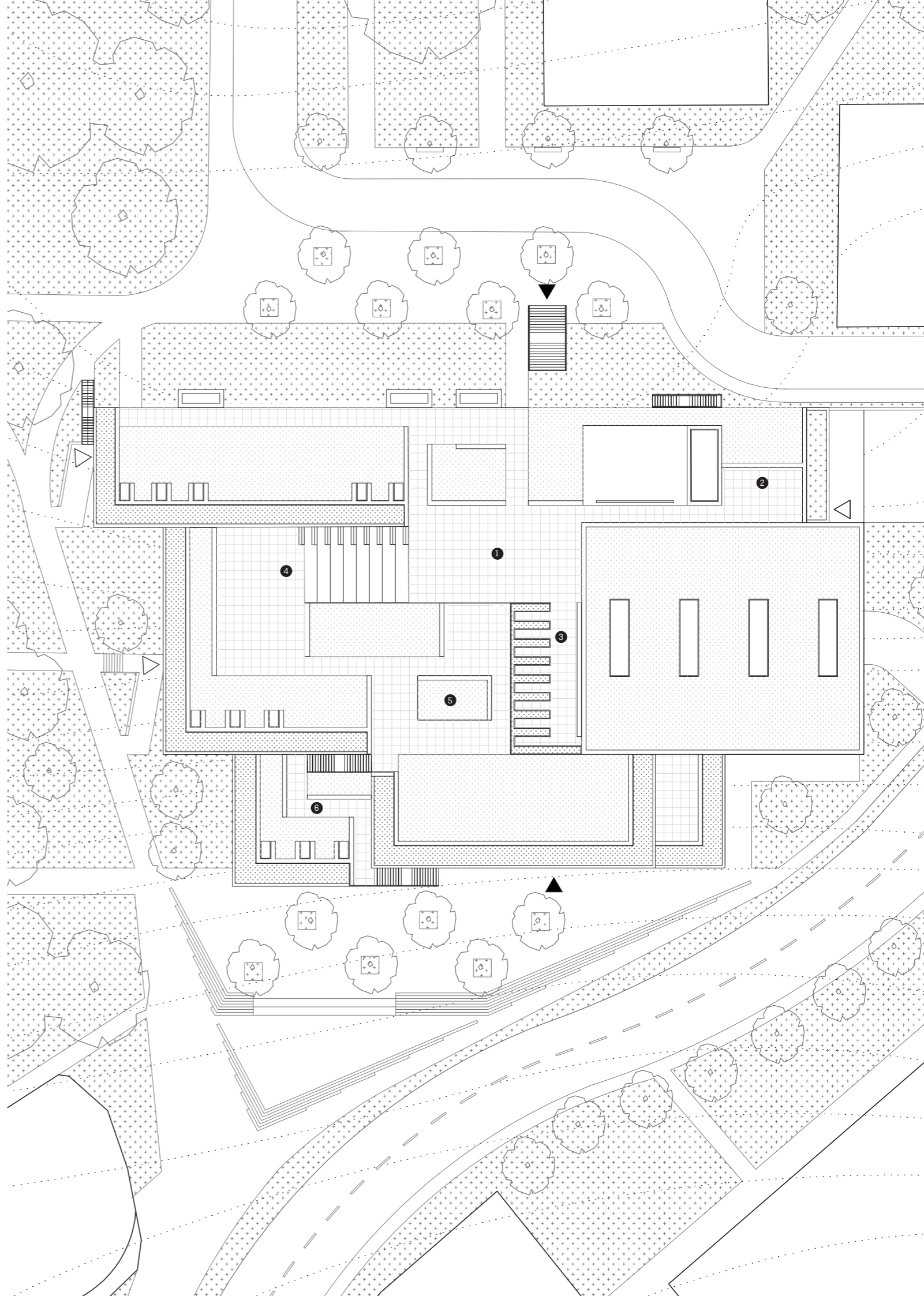
- ① Foyer + bar
- ② Knižnica + študovňa
- ③ Tichá študovňa
- ④ Kaviareň
- ⑤ Veľká Sála
- ⑥ Malá sála
- ⑦ Prednášková miestnosť
- ⑧ Toalety
- ⑨ Sklady
- ⑩ Schodisko s výťahom
- ⑪ Expanzia sály
- ⑫ Šatne
- ⑬ Technické zázemie

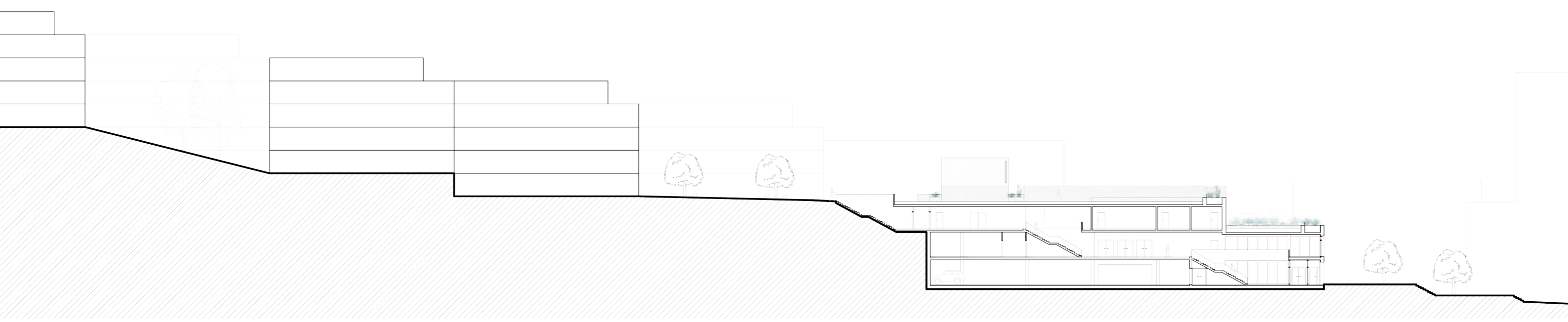
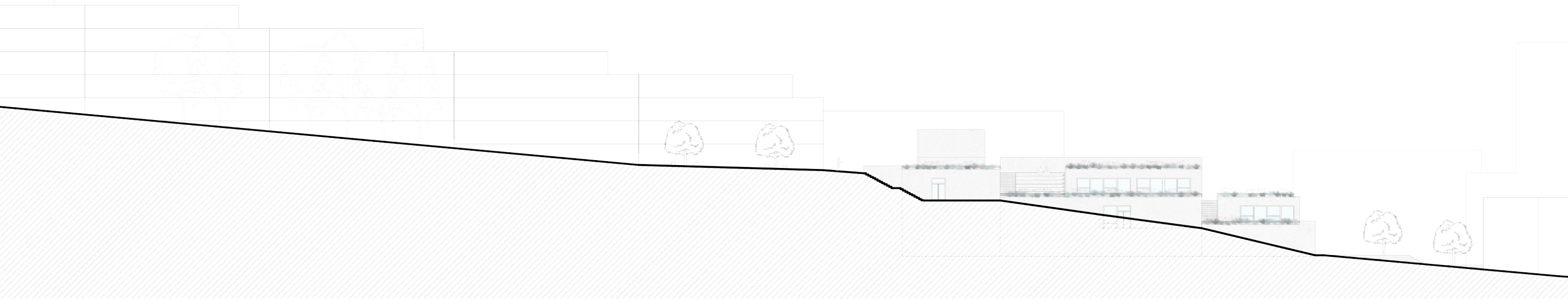
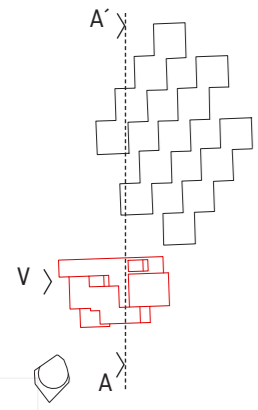
- 1 Llbresso (verejná kuchynka)
- 2 Kaplnka
- 3 Ochoz veľkej sály
- 4 Tímovka
- 5 Katechéza
- 6 Strižňa/ zvukár
- 7 Herňa
- 8 Ateliér/ Klubovňa
- 9 Dielňa
- 10 Schodisko s výťahom
- 11 Hudobná skúšobňa
- 12 Počítačovňa
- 13 Toalety/ Sprchy/ Zázemie
- 14 Vrátnica
- 15 Sakristia
- 16 Byt koordinátorov

- ① Horné námestie
- ② Meditačný kút
- ③ Komunitná záhrada
- ④ Tribúna s pódium
- ⑤ Dolné námestie
- ⑥ Letná čítareň

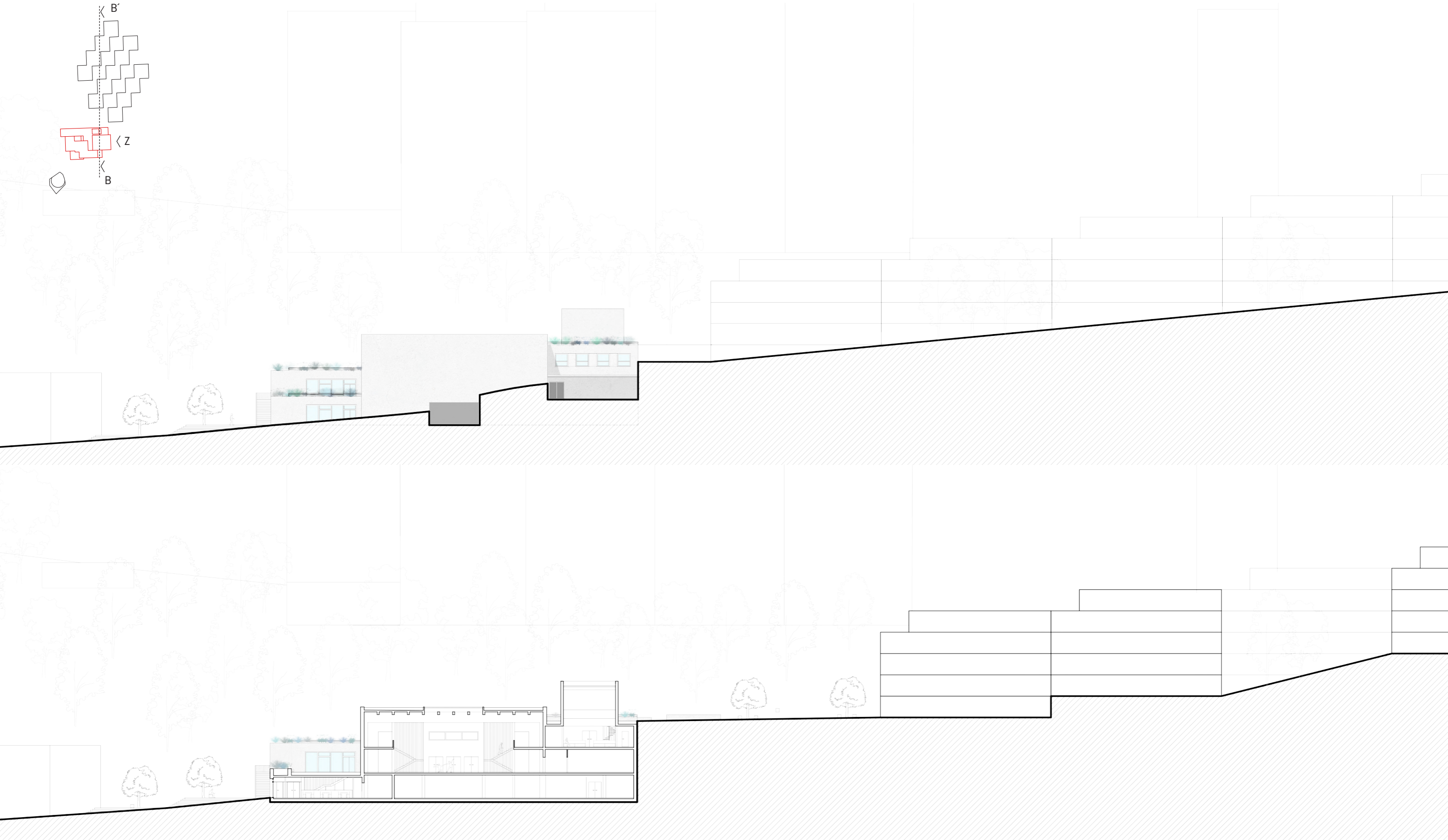

Priečný rez AA' a západný pohľad 1:500

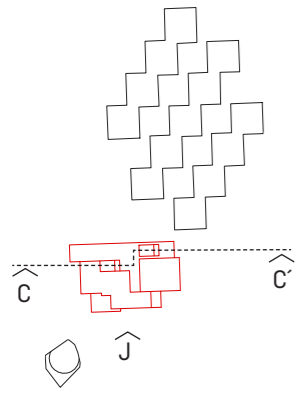

5 m

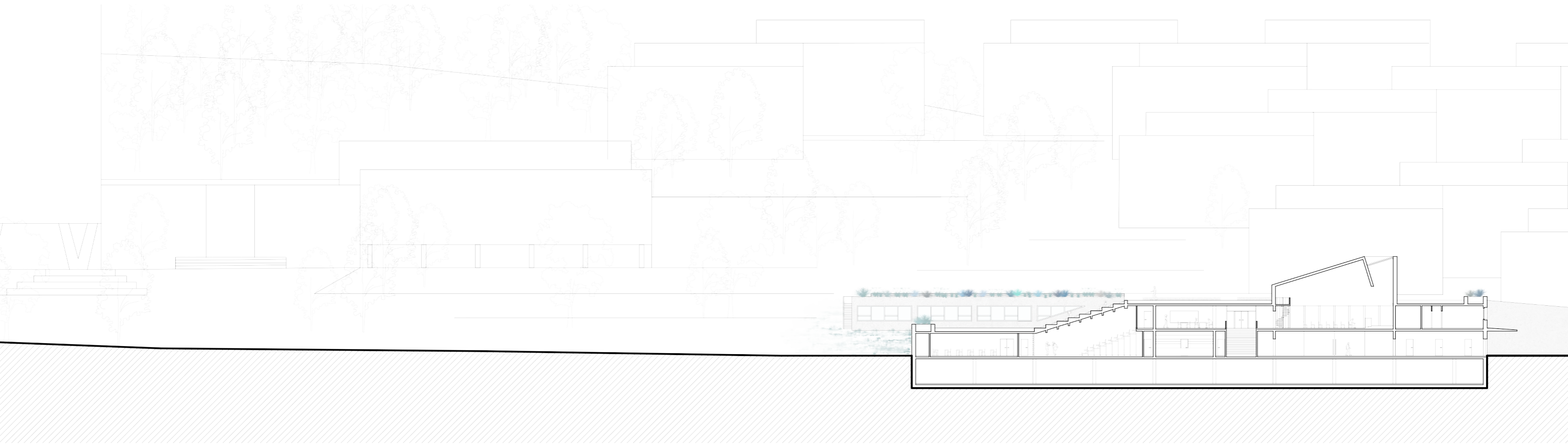
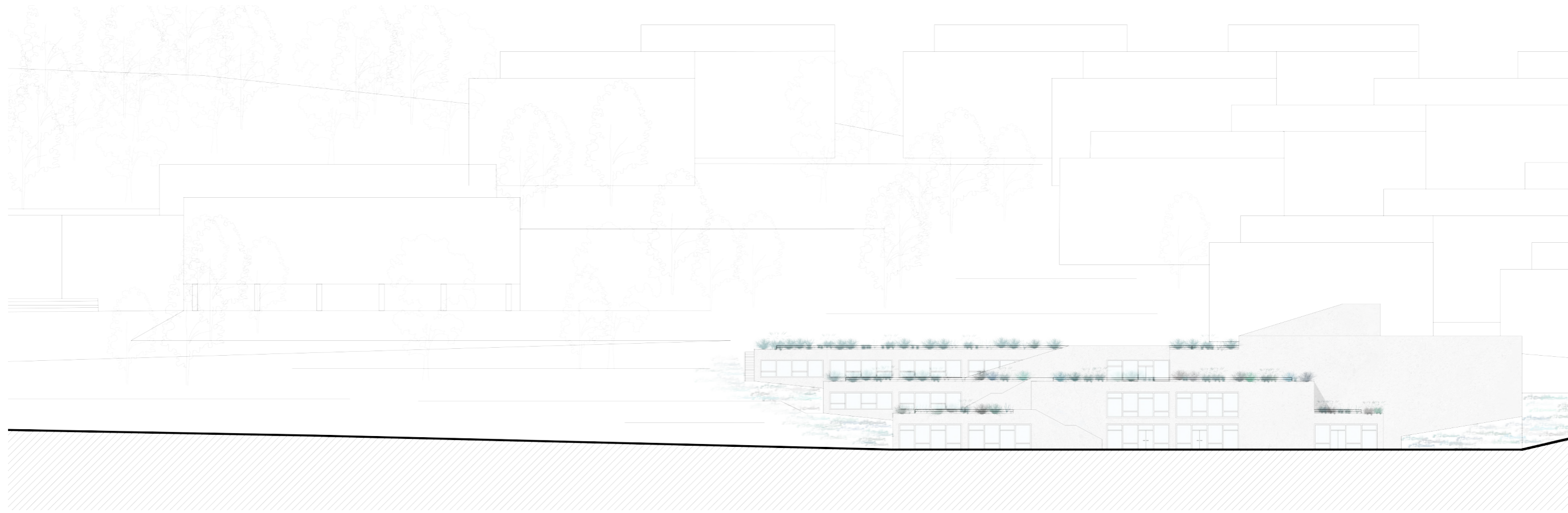
Priečný rez BB' a východný pohľad 1:500

Pozdĺžny rez CC' a južný pohľad 1:500

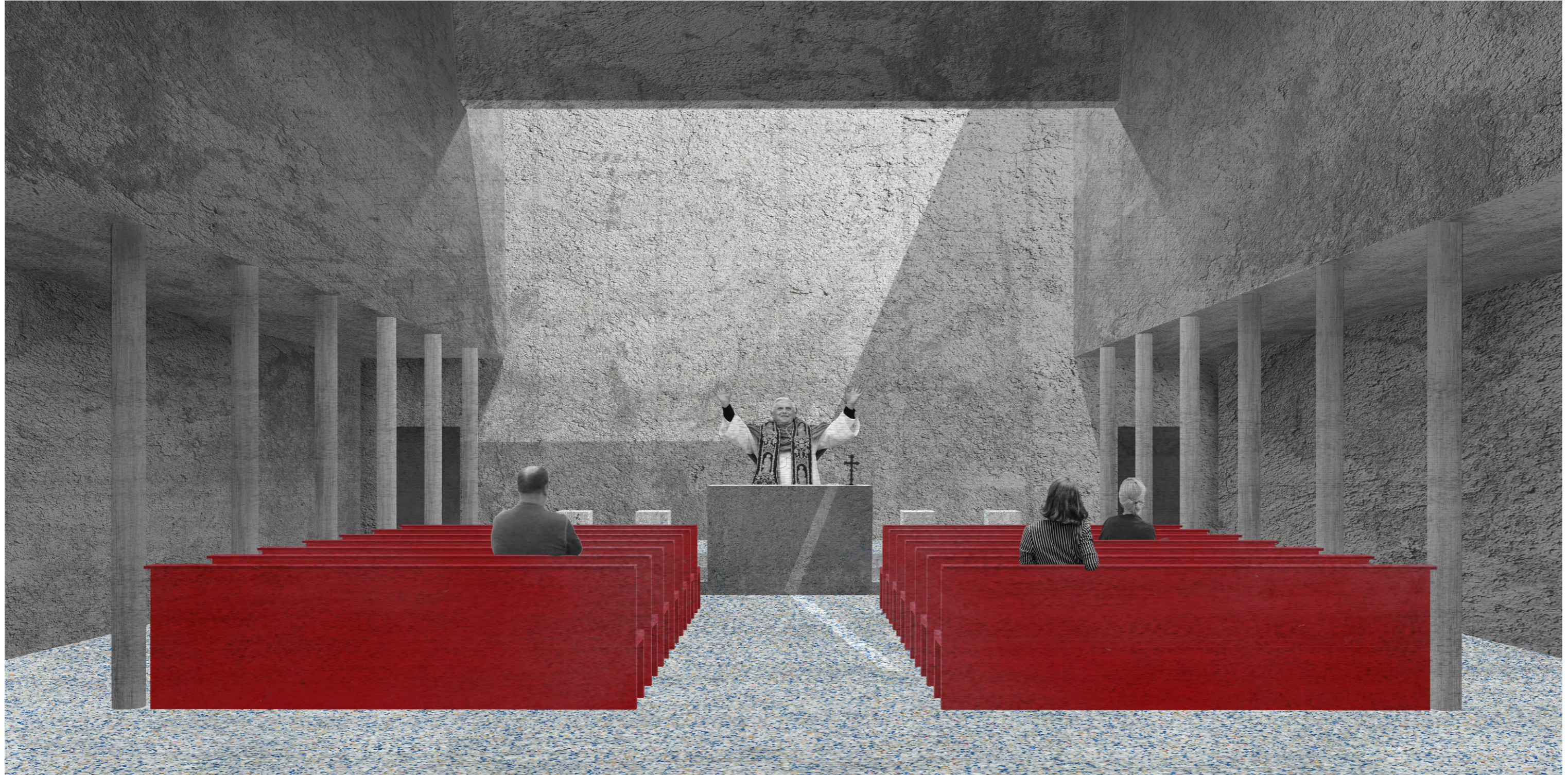
+11,400
+7,600
+3,800
±0,000

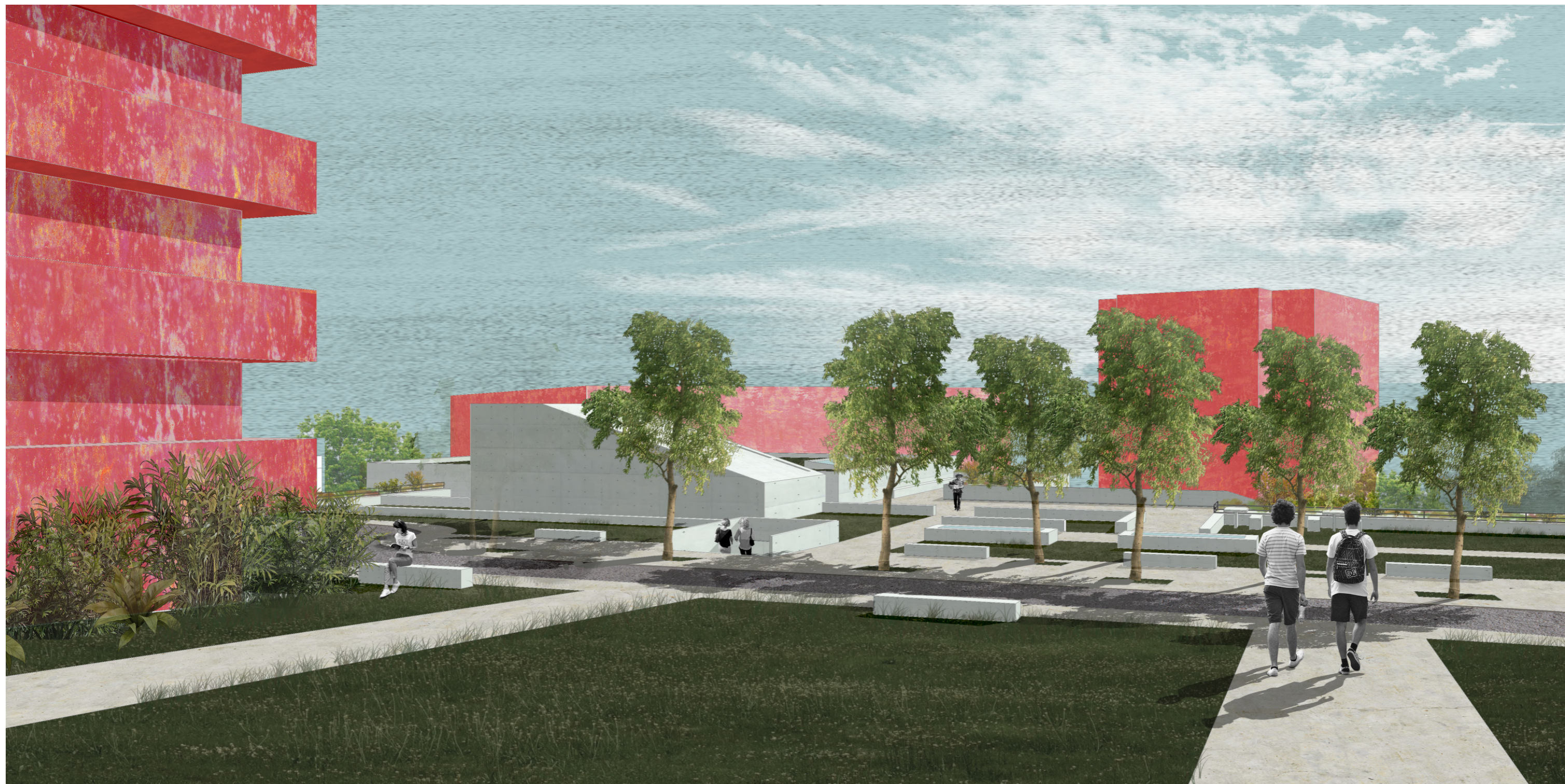
5 m

Foyer

KAPLNKA

Horné námestie

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE
FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Lukáš Kalivoda
AR 2019/2020, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) UNIVERZITNÉ PASTORAČNÉ CENTRUM, BRATISLAVA

(AJ) UNIVERSITY CHURCH AND YOUTH CENTRE

JAZYK PRÁCE:

Vedoucí práce:	Doc. Ing. Arch. Tomáš Hradečný	Ústav: 15127 Ústav navrhování I
Oponent práce:		
Klíčová slova (česká):	Univerzitné Pastoračné Centrum, Kaple, Multifunkční sál, Bratislava	
Anotace (česká):	Predmetom diplomovej práce je návrh nových priestorov pre funkciu Univerzitného Pastoračného centra. Aktuálne centrum sídli v improvizovaných priestoroch pôvodnej študentskej menzy, ktoré súčasne požiadavky na jeho činnosť nespĺňa. Cieľom návrhu je vytvoriť verejný študentským dom s multifunkčnou sálou, kaplnkou, knižnicou a ich doplnkovými funkciami. Návrh sa snaží o začatie celkovej revitalizácie verejného priestoru študentského kampusu v Mlynskej Doline, Bratislava.	
Anotace (anglická):	The subject of my master thesis is a proposal of new University Church and youth centre. Currently, function of the centre take part in space of former university cantina, which does not fit its requirements anymore. The goal of the project is to create a new public youth centre with multipurpose hall, library, chapel and their complementary functions. The purpose of the building is to start revitalization of the public space in the whole Student campus in Mlynska Dolina, Bratislava	

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou prací vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 31.5.2020

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury 2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Lukáš Kalivoda

datum narození: 15.11.1994

akademický rok / semestr: 2020 / LS

obor: Architektúra a Urbanizmus

ústav: 15127 Ústav Navrhování I

vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Arch. Tomáš Hradečný

téma diplomové práce: Univerzitní Pastorační Centrum, Mlynská Dolina, Bratislava

zadání diplomové práce:

1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Predmetom zariadenia je návrh nového Univerzitného Pastoračného Centra v Mlynskej doline v Bratislave. Hodnotenie lokality a doplnenie štruktúry univerzitného kampusu v Mlynskej doline.

2/

Pro AU/ součástí zadání bude jasně a konkrétně specifikovaný stavební program

Pro D/ součástí zadání budou jasně a konkrétně specifikované jednotlivé fáze projektu, které jsou nezbytnou součástí řešení

Stavebný program sleduje program súčasného Univerzitného Pastoračného Centra. Veľká sála, Malá sála, Kaplnka, Kaviareň, Dielne, Študovňa, Knižnica, Zázemie

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

autorská správa

schéma koncepcie návrhu

situácia širších vzťahov (1:3000 - 1:5000)

situácia (1:500 - 1:3000)

pôdorysy (1:250 - 1:500)

rezy (1:250 - 1:500)

Uvedené merítka sa vzhľadom k vývoju DP po konzultácii práce môžu zmeniť.

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

portfólio

výstavný plagát

fyzický model

CD

Datum a podpis studenta

24.2.2020

Datum a podpis vedoucího DP

24.2.2020

Datum a podpis děkana FA ČVUT

10.5.2020

registrováno studijním oddělením dne

24.2.2020

Touto cestou by som chcel poďakovať všetkým spolužiakom, priateľom a rodine, ktorý mi počas cesty štúdiom architektúry dodávali silu, inšpiráciu a pomocnú ruku vždy keď som ju potreboval.

Konkrétne Vedúcim ateliéru, architektom Tomášovi a Kláre Hradečným, za správne usmerňovanie mojich myšlienok pri posledných akademických návrhoch. Rodičom za podporu a sponzoring. V neposlednej rade spolužiakom a kamarátom za príjemné kreatívne, ale aj bolestivé chvíle, ktoré sme kolektívne vždy zvládli. Menovite: Dorote Kováčovej, Silvii Snopkovej, Ondrovi Brychovi, Jánovi Púčikovi, Tereze Kalíkovej, Lucii Papiernikovej, Kryštofovi Trpělkovi, Tomášovi pevnému, Tomášovi Hricovi, Marošovi Galážovi, Jánovi Midrlovi, Monike ohrazdovej a ďalším.

Ďakujem.